

Velja po pošti:
za eno leto naprej... K 26—
za en mesec... „ 20—
za Nemčijo celoletno... „ 29—
za ostalo inozemstvo... „ 35—
V Ljubljani na dom:
za eno leto naprej... K 24—
za en mesec... „ 2—
v spravi prejemam mesečno... 1:80
Sobotna izdaja:
za eno leto... K 7—
za Nemčijo celoletno... „ 9—
za ostalo inozemstvo... „ 12—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna pettirvsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat... po 30 v
za dva- in večkrat... „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
Enostolpna pettirvsta po 60 v
Izhaja vsak dan izveniš nedelje in praznike ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vzni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrške 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Pred zopetnim vstopom v ustavno življenje.

Ljubljana, dne 19. aprila 1917.
Cela avstrijska javnost stoji danes pod mogočnim vtisom končnega sklepa vlade, da se skliče avstrijski državni zbor brezpogojno k svojem zasedanju.

svojih lastnih vrstah? Podpišemo v polni meri izvajanje »Prager Tagblatta«, ki kaže jasno, da ni več prostora v sedanjem času v avstrijskem javnem življenju za Wolfe najrazličnejšega kalibra. »Prager Tagblatt« piše:

»Združitev vseh sil Avstrije se mora doseči samo parlamentarnim putem. Parlament tvori narodno podlago za preureditev Avstrije, toda parlament je tudi najvažnejši glasnik številnih glasov države. Zato nočemo več odlašati s sklicanjem parlamenta. Sklican bo v mesecu maju. Z gotovostjo lahko smatramo, da se bo zavedalo ljudsko zastopstvo Avstrije velikanske dolžnosti, ki jo je prevzelo. Mirno lahko trdimo: To pot bo zrla cela Evropa proti Dunaju. Avstrijski parlament bo postal evropsko vprašanje. To tudi v smislu vprašanj o trdnosti politike. Odpovedati se bo moral vsem separatističnim željam posameznih frakcij in strankarskega egoizma in imeti pred očmi edino svojo nalogo. Le tako bo lahko ugodil državi in narodu, ki imajo po težkih številnih žrtvah polno pravico zahtevati najboljšo od svojih zastopnikov. Čas demagogije in šovinizma je za nami. Ljudstvo čaka stvarnega dela za novo, demokratično Avstrijo.«

Ministrska kriza in Nemci.

Dunaj, 18. aprila. V nemških parlamentarnih krogih skušajo sedaj presojati položaj veliko mirnejše in treznejše. Nemški poslanci se po večini mnenja, da ne bo zrela kriza v večji obseg in da bo skušal ministrski predsednik spopolniti kabinet ali pa da se bo našla pot, po kateri bo omogočeno ostati nemškim ministrom še dalje v kabinetu. Po mnenju merodajnih nemških politikov bi se našel izhod iz te krize na ta način, da zagotovi cesar v posebnem lastnoročnem pismu nemškim ministrom dr. Urbanu in Baernreitherju svoje popolno zaupanje in da tako na slovesen način nemškim strankam zagotovilo, da ostanejo podlage vladne politike, v kolikor slone na nemških narodnih »belangih«, ki so baje predpogoj državne koristi, neizpremenjene.

Danes dopoldne je imel načelnik nemške narodne zveze dr. Groß razgovor s poslujočim načelnikom nemškega krščansko-socialnega združenja prelatom Hauserjem, in sicer v svrhu priprave za popoldansko sejo skupnega izvršilnega odbora obeh strank. Tudi minister dr. Baernreither je prišel tekom dopoldneva v parlament in se posvetoval s poslancem prelato Hauserjem.

Zastopniki združenega nemškega bloka bodo danes sprejeti v avdienci pri cesarju.

Dunaj, 18. aprila. Politični položaj se ni tekom današnjega dneva bistveno nič iz-

premenil. Prošnje dr. Urbana in dr. Baernreitherja kakor tudi dr. Bobrznyskega za odstop so še vedno viseče in vse kaže, da ne bo prišlo še neposredno do odločitve.

Današnje posvetovanje izvršilnega odbora nemških nacionalcev na dunajskem rotovžu pa je privedlo do važnega sklepa. Po obširni debati sta sklenili obe združeni nemški stranki, da zaprosijo avdienco pri cesarju, ki jim je bila dovoljena za jutri pol šestih zvečer. Voditelji obeh strank bodo tako našli priložnost, da obrazložijo vladarju stališče Nemcev z ozirom na izpremenjeni položaj in utemeljijo sklepe svojih strank. Izid jutrišnje avdience, ki pomeni glede svojih vzrokov nekaj čisto novega v avstrijskem ustavnem življenju, bo prinesel jasno luč v položaj. Voditelji strank bodo poročali v petek v novi seji izvršilnega odbora o uspehu avdience. Smatra se lahko kot gotovo, da bo »levica« sklenila v petek odločilne sklepe o svojem bodočem postopanju.

Razburjenje, ki je vladalo včeraj v češko-nemškem taboru, se je danes precej poredilo. Wolfovo glasilo »Ostdeutsche R.« poroča celo, da ni izključena rešitev krize. Temu nasprotuje pa izjava istega Wolfa o razpoloženju na nemškem Češkem, da bo našla nova politična smer v notranji politiki tam močan in čustven odmev.

Posvetovanja skupnega izvršilnega odbora nemških strank.

Dunaj, 18. aprila. Popoldne ob štirih so se zbrali na dunajskem rotovžu pod predsedstvom načelnika nemške nacionalne zveze dr. Großa zastopniki izvršilnega odbora nemške nacionalne zveze in nemških krščanskih socialcev, da se posvetujejo in odločilno sklepajo o sedanjem političnem položaju. Navzoči so bili za nemško nacionalno zvezo poslanci Groß, Stölzl, Wolf, Damm, Freißler, Pacher, Schreiner in Steinwender, dalje za krščansko-socialno zvezo posl. Hauser, baron Fuchs, Schraffl, Stöckler, Mataja in še posebej za dunajske krščanske socialce župan dr. Weißkirchner in podžupani Rain, Steiner, Schmidt in Kunschak. Od strani gosposke zbornice so se udeležili posvetovanja knez Fürstenberg, Braß, Wittek in princ Liechtenstein. Tudi oba nemška ministra dr. Baernreither in dr. Urban sta bila prisotna.

Dr. Baernreither in dr. Urban sta poročala o položaju, nakar se je razvila štiriurna debata. Vse nemške stranke poslanske zbornice so bile edine, da morajo imeti Nemci v sedanjem položaju pred očmi pred vsem koristi državne skupnosti. Glede taktnega postopanja in posebno glede vsled odstopa nemških ministrov ustvarjenega položaja pa so vladali najrazličnejši nazori.

Medtem ko so člani krščansko-socialnega združenja popolnoma odobraval stališče nemških ministrov in vzeli njihov odstop z obžalovanjem na znanje, so bili češko-nemški poslanci čisto drugačnega mnenja. Pojavili so se glasovi, naj stopijo Nemci v boj proti sedanjemu kabinetu.

Končno je bil sprejet predlog, da zaprosi osem članov skupnega izvršilnega odbora nemških strank, in sicer poslanci dr. Groß, dr. Damm, Wolf, dr. Steinwender, Pacher, princ Alojzij Liechtenstein, dr. Weißkirchner in Fink pri cesarju za avdienco, kjer bodo podali vladarju udanostno izjavo in mu predložili prošnjo, naj ugotdi željam nemških poslancev.

Eden izmed članov zborovanja je napravil koj potrebne korake, da izposluje imenovanim poslancem in pooblaščenecem avdienco. Kmalu nato so dobili zborovalci obvestilo, da bo sprejel cesar jutri ob šesti uri zvečer imenovane poslance v Laxenburgu.

Kakor čujemo, bo govoril župan dr. Weißkirchner udanostni govor na cesarja.

O posvetovanju je bilo objavljeno sledeče poročilo: Pod predsedstvom dr. Großa se je vršilo danes v dunajski mestni hiši štiriurno posvetovanje izvršilnega odbora nemških meščanskih strank. Dosegla se je popolna edinost mnenj.

Posvetovanja se bodo jutri nadaljevala.

Wolfovo glasilo in Clam-Martinic.

Dunaj, 18. aprila. Nemškoralikalna »Ostdeutsche Rundschau« javlja v današnji večerni številki, da vživa grof Clam-Martinic popolno zaupanje krone. Ravnoisto Wolfovo glasilo poroča, da ne bo vzel cesar na znanje odstopov ministrov dr. Bobrznyskega, dr. Urbana in dr. Baernreitherja.

Dr. Koerber na obzorju?

Dunaj, 18. aprila. Cesar je sprejel danes predpoldne v avdienci bivšega ministrskega predsednika dr. Koerberja.

Poljaki in kriza.

Dunaj, 18. aprila. Parlamentarna komisija poljskega kluba se je sešla danes opoldne pod predsedstvom dr. Bilinskega k posvetovanju, da zavzame svoje stališče nasproti nepričakovani spremembi notranje politike. Dr. Bobrznyski se ni udeležil seje. Skoraj vsi člani komisije so izrazili svoje prepričanje, da smatrajo dr. Bobrznyskega kot najpripravnijega zastopnika Poljakov v kronskem svetu in da mu je dolžan poljski klub priznati svoje popolno zaupanje kakor tudi zahvalo za njegov trud v izredno težkih razmerah. Osebe, ki stoje galiskemu ministru bližje, pa dvomijo, da bi bil voljan umakniti svoj odstop.

LISTEK.

Storil sem velikonočno dolžnost.

Francoski spisal Pierre l'Ermite. Poslovenil J. Šimenc.

Storil sem velikonočno dolžnost!

To se pravi: izvršil sem bistveni čin svoje vere. Jaz nisem niti Voltairov, niti Kantov, niti Renanov, niti Loisyjev učenec, ampak učenec Jezusa Kristusa, pon žnega in sladkega, ki se je takozvani modrosti modrih nasmešnil, ki je prestvaril svet z besedo: »Ljubite se med seboj!...«

Storil sem velikonočno dolžnost!

To se pravi: nadaljeval sem dejanje, ki nas dvajset stoletij druž. z jeruzalemsko Obednico, kjer se je prvič obhajala vzvišena Pojedina... z onimi prvimi mučeniki, ki so na dnu katakomb jedli posvečen kruh, preden so šli umrat v amfiteater... z onimi našimi predhodniki, ki so za to božjo Hostijo postavili take mramornate tabernaklje, da moramo celo mi drzni in ošabni potomci, kadar se zbiramo okoli njih katedralk, vzklizniti: »Kdo bi si jih danes upal doseči?«

Storil sem velikonočno dolžnost!

Baklja verskega izročila ni ugasnila v moj roki!... Členec se ni odtrgal od vezi!

Vere, sprejete od svojih očetov nisem ponizal... Z istimi upi dvigam pogled v nebo. Tako sem v soglasju z ženo, ki sem jo poročil pred altarjem, s sinovi, ki sem jih dal krstiti... Kar verujejo ti, verujem tudi jaz; kar ljubijo, ljubim tudi jaz! In prednamci so nas morali z dna svoje večnosti blagosloviti, ko so videli, da je vsa družina pokleknila k Skrivnostni Mizi, kjer se v združenju z Bogom iznova spoje najsvetejša človeška čustva celo čez grob.

Storil sem velikonočno dolžnost!

Nisem osamljen, nisem odpadnik, ne lažimodrijan na veliki vesoljni poti proti večnosti...

Opiram se na največjo npravno avtoriteto, kar jih je bilo na svetu.

Brat sem onih neštetihi vernikov, ki so po vsem svetu poklekali ta teden k vnožju altarja in so potem vstali v zavesti, da prebiva v njih človeških prsih Bog, in okrepečani proti grožnjam življenja in strastem srca.

V tej množici so modrijani in nevednež, starčki in otroci, srečni in nesrečni... In jaz, ubogo bitje, ki zori za bližnjo žetev, jaz sem srečen, da morem dvigniti proti nebu svoje roke z vsemi temi rokami, združiti svoje molitve z vsemi temi molitvami... da sem v vseh cerkvah sveta doma... da je bilo in je še v tej moji neizmerni verski družini toliko lepih duš. Na

te se bo Bog ozrl, pa se bo morda tudi moje uboge duše usmilil!... Storil sem velikonočno dolžnost!

in sem gledal s sočutjem te, ki se tu doli brez miru trudijo za deset, dvajset let pr'hodnosti, jaz pa sem nosil v svojih prsih Njega, ki je Večnost sama...

Okusil sem neskončno radost, ko sem dejal svojemu duhu, naj počiva, in sem preprosto veroval... blaženost, ko imam končno odgovor na vse uganke, ki nam tesne srce.

Vem, zakaj sem tu doli... življenje me lahko pahne v najnesrečnejše zapletljaje, lahko trpinči ubogo telo... toda pod tem umazaniam delom razprostira peroti moja duša in veruje v duha, v luč, v nesmrtnost!...

Dal... tudi nad mrtvaškim odrom, ki nosi vso mojo preteklost, vse moje srce, vse to, kakor sem jaz po človeško šel skozi življenje; tudi ob glušem hrušču zemlje, ki pada na stotisočkrat poljubljana lica mojih dragih, verujem v Tebe, o večna Pomlad, o vedno mladi Kristus!

Blagoslavljam te, zakaj Ti sam si zmagal grozno in strašno smrt, ki se je jaz branil z vsemi svojimi močmi svojega bitja in razmahnenih laktov!... Blagoslavljam Te, zakaj Tvoje vstajenje je poročstvo mojega... in ker si Ti neskončno dober, me boš povabil v mesto miru in veselja. Storil sem velikonočno dolžnost!

Vem, zakaj zvonovi zvone... zakaj gredo nevidni upi v zraku... zakaj vsa lica žare...

In zdaj lahko solnce sije! Ne bo več laž, zakaj moje srce praznuje! Lahko se nebo potemni... Moja duša oklepa v sebi Njega, ki je resnica in luč!...

O veselo donenje zvonov, o mehko dehtenje vijolic, o tenki nemir šibkih bilk trave, o ljubko migljanje pod zlatimi žarki v vonju in čistosti zraka.

O velikanoč, o velikanoč! Ti si toplota, ki boža, ti si pomlad, ki nam položi v naročje vstajenje zemlje, veselje, življenje. In v vrtovih in na travnikih se dvigajo iz cvetic, puhtečih kadilnic, izbrane dišave vstalemu Jezusu.

Storil sem velikonočno dolžnost... Aleluja!

Glasbeno-dramatični večer v dež. gledišču.

»Torej vendar enkrat nekaj,« smo rekli, ko smo videli lepake! In gledališče je bilo takoj razprodano. — To je znamenje, da je občinstvo hrepenelo naravnost po gledišču. Šele tisti, ki je izgubil zdravje, ga ve prav ceniti; taki smo tudi mi, ki smo po triletni pavzi videli prvič zopet dvignjen zastor.

Ribničan bi rekel: »Za malo denarja, je bilo veliko godbe«. Program je bil od-

Dunaj, 18. aprila. Pod predsedstvom načelnika dr. Bilinskega se je vršila danes seja parlamentarne komisije poljskega kluba. Posvetovanja so se udeležili sledeči člani predsedstva: Abrachamowicz, Daszynski, German, Diamand, Halbon, Lasocki, Steinhauz, Steslowicz in član gospodarske zbornice dr. Goluchowski. Dr. Bilinski je poročal o vzrokih odstopa ministra dr. Bobrzyńskiego. Izvajanja voditelja avstrijskih Poljakov so izzvala obširno debato, katere so se udeležili vsi navzoči člani parlamentarne komisije. Z ozirom na še neopisane položaje se je opustilo vsako sklepanje. Novo posvetovanje komisije se vrši v petek, dne 20. t. m.

Poljaki v opoziciji?

Dunaj, 18. aprila. Kakor se trdi, je sklenil poljski klub stopiti nasproti vladi v opozicijo.

Angleški in francoski napori za predor fronte na zapadu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 18. aprila. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Na bojišču pri Arrasu so pričeli v posameznih odsekih topovi zopet živahnejše streljati. V predpolju naših črt na obeh straneh Somme se bijejo vsak dan boji naših prednjih straž s prednjimi sovražnimi četami. Ogenj pri St. Quentinu se je od časa do časa povišal, katedrala je bila večkrat zadeta.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Na bojišču ob Aisne je včeraj dopoldne počival boj. Francoz po svojem ponesrečenem prebijalnem poizkusu prejšnjega dne vsled izgub ni nadaljeval z odbitimi divizijami napada. Šele proti večeru so se zopet pričeli delni napadi. Na pobočju Beaulnes, na višinah pri Craonne in severnozahodno gozda La Velle au Bois so se zrušili francoski naskakovalni valovi v ognju ali smo jih vrgli v pobliznem boju. Tudi pri Les Codat in Courzy ob prekopu Aisne-Marne so bili odbiti sovražni napadi. Napadi Francozov v Champagni so se pričeli zgodaj zjutraj na približno 20 kilometrov široki bojni črti; Francozi so izpadli po najmočnejšem obstreljevanju, ki so ga bili še zadnje dni pomnožili. Sovražnika, ki je tudi tam nameraval prebiti, smo v zapornih postojankah ujeli. Temnopoltnim divizijam, ki so se tam bojevale, smo s protinapadom zopet iztrgali kose gozda, ki so jih bile dosegle med Moranvillerjem in Avberivem. Vzeli smo jim 500 ujetnikov in več strojnih pušk. V bojih dne 16. t. m. je nastopal sovražnik večkrat z oklopnimi avtomobili, naš ogenj jih je uničil 26. Isti dan smo v značnih bojih in z obrambnimi topovi sestrelili 18 sovražnih letal. Letalci so na več mestih posegli v boj pehote s tem, da so metali bombe in streljali s strojnimi puškami. Število ujetnikov se je povišalo na nad 3000.

ločno preveč raztegnjen. Večer se je končal ob 11. uri, bil je torej za dobro uro predolg.

Čudili smo se, da je mogoče za časa vojske sploh še sestaviti tako glasovno dober moški zbor. Drugi bas je naravnost zvenel in bil izvanredno poln. Pod vodstvom Pahorja je zapel 15 narodnih pesmi — kar se je pa pelo od ene pesmi do 6 kitic, je pa sama na sebi krasna ideja, da se pojo same narodne, učinkovala naravnost dolgočasno, posebno ker je bila harmonizacija izvzemši dveh koroških pesmi in zadnje narodne prav šablonska. Tudi naj bi se pri sestavi programa pazilo na raznovrstnost tempa in pa pelo kvečjemu polovico toliko, kolikor se je. Prišli smo na pojedino, pa doživeli kmečko svatbo. Manjkalo je elegancije pri izbiri in ognja pri izvajanju.

Naravnost nesrečna je bila misel, da je pela Hudovernikovega mešana »V celici« altistka. Ta partija je po kompoziciji in smislu pesnika solospjev za bas. Taki eksperimenti so smešni po svojem učinku za inteligentnega človeka.

Čilka Otahalova ima čist in točen nastavek, izborni šolan glas, ki je v nižini in srednji legi neizmerno prikupan in ljubeč, v višini nekoliko indisponiran. Koloratura ji teče kakor nanizani biseri. Tehnično dovršeno izsolana, vse kar je, čuti in položi vso bogato dušo v pesem. Vrhunec je dosegla v drugem solu, ki je bil na programu in v dvospelvi.

M. Perslove alt je splošno znan po Ljubljani. Ona je naša najboljša altistka. Profundna nižina, docela izenačeni prehod med nizko in visoko lego, čisti nastavek in siguren, rekel bi stoiden nastop so njene vrline. Samo vokalizacija še ni povsem egalizirana in spominja na češčino. Njen piano pa je, kakor dih, pet z največjo lahko.

Bojna skupina vojvode Albrehta Virtemberškega.

Na levem bregu Moze in južozahodno Mülhhausna so nekaj časa živahno streljali. Severno Munstra v Vogezih so privlekle naskakovalne čete 10 ujetnikov iz francoskih jarkov.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 18. aprila zvečer.

Pri Arrasu nič novega. Ob Aisne je sovražnik napadel ponoči. Pridobil je nekaj zemlje. Na obeh straneh Craone se je zjutraj izjalovil napad Francozov, ki so nato še enkrat pričeli napadati. Tudi v Champagne so se pričeli opoldne novi boji.

Poročilo Wolffovega urada.

Berlin, 18. aprila. (K. u.) Wolffov urad poroča: Dočim so bile nemške postojanke ob Aisne in v Champagne od 6. t. m. dalje pod najtežjim bobnečim ognjem, so posebne nemške skupine na najrazličnejših mestih udrle v francoske jarke in dovedle ujetnikov. O priliki takega uspelega podjetja smo dobili v roke tudi neko francosko povelje, ki nam na najsijajnejši način razodeva cilje, ki jih je hotelo doseči francosko vojno vodstvo z napadom, ki je končno sledil dne 16. t. m. v ozemlju severno Reimsa. Po tem naj bi se bilo izvedlo na tem delu obširnega bojišča ob Aisne in v Champagne velikopotezno, proti vzhodu obrnjeno obkoljevalno gibanje proti nemu delu nemške postojanke pri Brimontu. Izpovedbe ujetnikov, ki smo jih ujeli dalje proti severu, dokazujejo, da so bili tudi tam dani podobni obsežni napadalni cilji. Pač so Francozi na posameznih mestih udrli v prvo črto, čemu se je pa temmanj čuditi, ker so nemški voditelji čet v pravem spoznanju položaja in z namenom, da bi kolikor mogoče varovali dragoceni človeški material, prejšnjo prvo črto, če sploh, le čisto redko zasedli. Na mnogih mestih se je že tekom popoldneva 16. t. m. posrečilo, vreči nasprotnika v sijajnih protinapadih zopet vun.

Razen neznatnih vtisov na prejšnji prvi in drugi črti, ki so za splošni položaj brez pomena, je nemška postojanka v navedeni okolici trdno v naših rokah. Od dalekosežnih ciljev, ki jih je bilo zastavilo francosko vrhovno vojno vodstvo svojim zborom in divizijam za prvi dan napada ob Aisne in ki so segali 10 km za najspredejšo nemško postojanko, niso nič dosegli. Napadajoče čete so morale plačati svoj neuspeh z najtežjimi žrtvami, dočim so že omenjene dalekovidne odredbe nemškega četrtnega vodstva nemške izgube bistveno omejile.

Berlin, 19. aprila. (K. u.) Wolffov urad poroča o bojih na zapadni fronti: Tudi drugi dan orjaške bitke pri Reimsu ni prinesel Francozom na celi napadalni fronti nobene večjega uspeha. Prvi dan ob Aisne ne le niso niti izdaleka dosegli predora v globini 12 km do Brienna, kakor jim je bilo ukazano, marveč so bile napadalne čete vsled groznih izgub, ki so jih utrpeli ob udarcih z branilnici, tako oslabiljene, da so jim morali dati v tem odseku fronte kratak odmor za oddih; šele popoldne in zve-

čer so povedli v boj sveže mase čet, katere je, kakor včerajšnje, ugonobil ogenj topov in strojnih pušk. Pred našo prvo postojanko in v njej se je vršila ogorčena borba. Majhne izgube ozemlja smo mogli na različnih mestih priboriti nazaj. V drugih delnih odsekih so dosegli Francozi dobičke, katerih taktična vrednost pa niti približno ne odtehta izgub. V okolici Arrasa je bilo delovanje pehote neznatno, dočim se je delavnost artiljerije poživila. Zapadno Lensa so naše patrole dovedle 20 ujetnikov in eno strojno puško. Sovražnikovi poizkusi, da bi znova osvojil višino v bližini Guemappe, katero smo mu bili dopoldne vzeli, so se v ognju naših strojnih pušk in topov izjalovili. Severnozahodno Soissons smo v okolici Vauxillona očistili francosko gnezdo, ki je ostalo v naših črtah. S tem je cela tamošnja postojanka, ki so jo včeraj tako izredno ljuto napadli, popolnoma v naših rokah. — K belgijskemu vojnemu poročilu z dne 15. aprila poročajo, da belgijske čete na nobenem mestu fronte niso vdrle v naše postojanke in tega niti poizkušale niso. Oddali pa so 7000 do 8000 strelcev na naše postojanke pri Dixmuidnu.

Francosko uradno poročilo.

17. aprila ob 11. uri ponoči. Danes smo razširili svoje bojevanje vzhodno od Reimsa in napadli nemške črte med Prunay in cesto Saint-Hilaire—Saint-Souplet kljub silnemu dežju in snežnemu metežu. Naši vojaki so kljub sovražnemu odporu osvojili na 15 km široki fronti celo prvo nemško postojanko južno od Moranvillerja. Čez to postojanko prodirajo čete so na sijajen način osvojile v širini 11 km vrsto močno utrjenih višin od gore Cornillet do vzhodno od Vendesincourta.

Dalje vzhodno smo vzeli vas Avberive. Sovražni napadi na goro Cornillet so se izjalovili v našem ognju. Število od nas na tem delu fronte ugrabljenih ujetnikov prekaša 2500.

Med Soissonsom in Reimsom smo tekom dneva zopet pričeli z uničevalnim ognjem proti nemškim napravam in uničili male otoke, na katerih so se sovražni oddelki še upirali. Popoldne ob pol 4. uri smo pri Heurtebise odbili močan nemški protisunek. Enako se je ponesrečil tudi drugi srdit poskus v odseku Courop, ki je zaseden od Rusov.

Po naših poročilih so se naše čete med bitko 16. t. m. med Soissonsom in Reimsom morale boriti z zelo znatnimi sovražnimi četami. V pričakovanju našega napada je sovražnik pripravil 19 divizij. Po izjavah ujetnikov je bilo izdano izrecno povelje, da se mora za vsako ceno vzdržati na prvi, ojačeni črti. Nemške izgube so znatne. Včeraj smo med Soissonsom in Reimsom ujeli nad 11.000 mož.

Vsaj tričetrtine francoske armade zapletene v bitko.

Rotterdam, 18. aprila. Nizozemski listi poročajo dne 16. t. m.: Francoske ofenzive se udeležujejo vsaj tričetrtine cele francoske armade. Severnozahodno Reimsa so stale že pred osmimi dnevi pripravljene strašne množice konjenice.

Lugano, 18. aprila. »Corriere della sera« poroča iz Pariza: V odseku francoske ofenzivne bojne črte so nastopili z obilnejšimi četami, kakor lani. Bolj čet za ofenzivo ne morejo pomnožiti.

Podmorska vojska in angleško-francoska ofenziva.

Bern, 18. aprila. Tukajšnji dobro poučeni krogi o položaju zahodnih velesil sodijo o sedanjih angleško-francoski ofenzivi, da so zadnji obupni poizkus ofenzive. Trdno so prepričani, da morata Anglija in Francija v sedanjih meri le še dva ali najdalje tri mesece nadaljevati vojsko, ker bodo zahodne velesile po podmorski vojski tako oslabiljene, da ne bodo več mogle energično nadaljevati vojske.

Angleži nezadovoljni z uspehom na bojišču.

Rotterdam, 18. aprila. »Morningpost« javlja iz glavnega stana: Nemški odpor se še ni zmanjšal. Sovražna bojna črta se vedno bolj utrjuje. Angleško napredovanje mora vedno pred novimi ovirami obstati.

Lens gori.

Karlsruhe, 18. aprila. Iz Pariza se poroča: Krogle so zažgale Lens.

Francoske južne železnice zaprte prometu.

Geni, 18. aprila. Od 16. do 20. t. m. so zaprte prometu francoske južne železnice. Vojna uprava je celo v Lyonu vse šole, dvorane in prazna stanovanja izpremenila v bolnišnice.

Iz angleške zbornice.

London, 17. aprila. (K. u.) Poslaniška zbornica je z 286 proti 52 glasovom podaljšala zasedanje do 30. novembra.

Angleški parlament pred razpustom.

Rotterdam, 19. aprila. »Nieuwe Rotterdamse Courant« posnema po londonskih listih »Sunday«, »Times« in »Weekly Dispatch«, da bo vlada morebiti razpustila parlament, če bi se podaljšanje parlamenta močno upirali.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. aprila. Uradno se poroča: Topovski boj je mestoma oživel. Sicer nobenih posebnih bojev. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Rusko poročilo.

15. aprila. Zapadna fronta. Pehotni ogenj. Poizvedovalna podjetja in delovanje letalcev. Glasom izpovedb nekega pribežnika, ki je avtroogrski častnik, je poslal nemški državni kancler pl. Bethmann-Hollweg več nemških socialistov v Stockholm, kjer naj bi se sešli z ruskimi socialisti in se pogajali o posebnem miru. S tem v zvezi je dejstvo, da Nemci niso nič poročali o osvojitvi opirališča Čeriviščensk, katerega so bili vzeli marveč, so to proti dosednji navadi zamočali. Sicer običajne izjave so izostale.

Nemški socialni demokrati, tako je pribežnik izpovedal dalje, delujejo v sporazumu z vlado in se čutijo predvsem Nemce. Po izpovedbi nekega drugega avstrijskega pribežnika, se v avstrijski armadi sedaj manj razpravlja o mirovnem vprašanju, nego preje. Vsi upajo, da bodo notranji spori v Rusiji doprinesli k zmedi. Te izpovedbe kažejo, da bo Nemčija napela vse sile in se poslužila vseh mogočih zvijač v nadi, da bi med svojimi nasprotniki povzročila needinost.

16. aprila. Zapadna fronta. Naši poizvedovalci so pri vasi Lisovo, 20 vrst severnozahodno Brodov, razstrelili most čez reko. V Galiciji smo v raznih odsekih fronte zapazili majhne sovražne skupine z zastavami, ki so se poizkušale približati našim postojankam. Ko smo naperili nanje naš artiljerijski ogenj, so te skupine hitro izginile v svojih jarkih. Na ostali fronti pehotni ogenj, poizvedovalna podjetja in delovanje letalcev.

Hindenburg pripravlja napad na Petrograd.

Kodanj, 18. aprila. Iz Petrograda: Vlada je nabila oklice, ki izvajajo, da, kakor pripovedujejo ujetniki, pripravlja Hindenburg krepak napad proti Petrogradu. Shode, ki jih je priredil svet delavcev in vojakov, na katerih so trditve vlade označili za laž z namenom, da bi ljudi zopet navdušili za vojsko, so vladi zvesti vojaki razgnali.

Aleksejev potrjen kot vrhovni poveljnik.

Petrograd, 18. aprila. (K. u.) Agentura poroča: Začasna vlada je potrdila generala Aleksejeva za vrhovnega poveljnika vseh ruskih armad.

Na južnem Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. aprila. Uradno se poroča: Italijani so pri Skozi poskušali napraviti pontonski most čez Vojušo. Naš ogenj je to preprečil.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 18. aprila. Veliki glavni stan: Zahodno od Bitolja je močan napad naših čet vrgel Francoze iz postojank na Crveni Steni, ki so v širini približno 1 km v bojih meseca marca ostale v sovražnih rokah. Protinapadi so bili odbiti, nad 200 mož ujetih, več strojnih pušk in metalcev min zaplenjenih.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 18. aprila. Uradno: Macedonsko bojišče. Z ognjem smo pregnali angleške poizvedovalne oddelke, ki so prodirali proti našim stražam severovzhodno Dojranskega jezera.

Na planoti Seres pri Barakli Džumaj in pri Kavakli Čivilku, zahodno Seresa, so se močne angleške poizvedovalne čete bližale našim postojankam, a so jih naše straže pregnale.

Na celi bojni črti so s topovi precej slabo streljali.

200.000 kitajskih kulijev

bo zaposlila angleška vlada na Balkanu kot nosilce in težake.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. aprila. Uradno se poroča: Nek naš letalec je včeraj v značnem boju nad Beljakom sestrelil sovražno letalo vrste Farman. Letalce smo ujeli. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

Dunaj, 18. aprila. Uradno: Neko naše pomorsko letalo je bilo med posrečenim poizvedovanjem več sovražnih letal. Ker je bilo poškodovano, se je moralo izpustiti na morje. Dve italijan-

ski letali, ki sta se hoteli polastiti našega letala, so zaplenile naše torpedovke, ki so rešile tudi lastne letalce in ujele štiri ranjene italijanske letalce (tri častnike, en poletnik).

Poveljstvo mornarice.

Italijansko poročilo.

17. aprila. V Lagarinski dolini je včeraj naša artiljerija ponovila bombardiranje kolodvora v Calliano in na poslopih, kakor tudi na vlakih in tovornih avtomobilih, ki so bili napolnjeni s četami, povzročila škodo. Poročajo o spopadu pehotnih oddelkov na pobočjih Punta Albiolo (dol. Camonica) in Monte Cima (Masoško-Brentska dolina). Nasprotnika smo odbili in mu vzeli municijo in ujetnikov. Na skrajnem koncu Travnolske doline so izvedli sovražni oddelek med hudo nevihto presenetljiv sunek v eno naših naprej potisnjenih postojank zapadno Boccheškega jezera; kmalu pa smo jih pregnali nazaj v njihove črte. V varstvu goste megle započeto presenečenje proti našim postojankam v Sodočnem prelazu (Dognska dolina, Fella) so naši težki izgubami za napadalca gladko odbili. Na fronti Juljskih alp artiljerijski dvoboj, ki je bil v goriški kotlini ljut, in delovanje letalcev. V boju nad Trnovim smo sestrelili sovražno letalo.

18. aprila. Topovi so 17. t. m. med Adizo in Brento močnejše streljali. Naš ogenj je zaprl sovražne tabore lop na višinah Zugne. Dalje so obstreljevali naši topničarji kolodvor Rovereto; ogenj je zmedel premikanje čet in vlakov na cesti in železnici v dolini Sugana. Na severnih strminah Colbricon (dolina Travnolo) so naše čete odbile sovražni napad; odbili smo tudi v minuli noči napade na naše prednje postojanke v drugem odseku Colbricon.

Na juljskem bojišču je sovražno topništvo včeraj posebno živahno streljalo v goriški okolici. Nekaj granat je padlo v mesto. Skupina naših letal je obstreljevala Čepovan, važno preskrbovalno središče. Dasi je naša letala sovražnik živahno obstreljeval, so se vrnila nepoškodovana.

Opustošenja v Arco.

S tirolske fronte poročajo: Ponovni razdirajoči ogenj italijanske artiljerije proti Arco in okoliskim krajem tudi to pot ni drugega nego ena izmed tistih nesmiselnih in surovih hudobij proti najlepšim krajem južne Tirolske, katerih sovražnik ne more osvojiti. To pot je bilo kopalnišče močno prizadeto. Katoliška in protestantska cerkev sta bili večkrat zadeti, cela vrsta dragocenih rastlinogojnih steklenih zgradb porušeni. Vse to pač niso vojaški objekti. V Arco sploh ni čet. Težko prizadeta je bila tudi bolnišnica.

Šele po tem novem bombardiranju Arca je naša artiljerija obstreljevala kraje ob Gardskem jezeru, posebno Limone, v katerega severnem delu je pričelo goreti.

Podmorska vojska.

Nemški podmorski čoln ob ameriški obali. Washington, 17. aprila. (K. u.) Reuter: Mornariški oddelek poroča: Mornariškima postajama v Bostonu in v New Yorku se poroča, da je ameriški rušilec »Smith« dne 17. aprila ob pol 4. zjutraj zagledal podmorski čoln, ki je vozil pod vodo. Podmorski čoln je izstrelil torpedo, ki je pa rušilec na 30 m zgrešil. Podmorski čoln je nato izginil.

Berlin, 19. aprila. (Kor. ur.) Wolff poroča: Brzojavka Reuterjevega urada o napadu nemškega podmorskega čolna na ameriški rušilec »Smith« je frivojno središče, da bi podtaknili Nemčiji, češ da je pričela sovražnost. De'ansko se ne naha, še noben podmorski čoln na zahodnem Atlantskem morju.

Napadi na angleško admiraliteto.

Amsterdam, 17. aprila. Londonski tednik »New Statesman« očita Carsonu, da prikriva Angležem resnico o izgubah angleške trgovinske mornarice.

Poročila iz Rusije.

Nove velike demonstracije v Rusiji. — Protirevolucija mogoča.

Berlin, 18. aprila. »Lokalanzeiger« javlja iz Malmö: V zadnjih dneh so se pojavile v Petrogradu zopet velike demonstracije, ki so bile zelo razburljive. Na tisoče ljudi, posebno delavci in vojniki, je korakalo po cestah. Pred mornariško palačo so govorili in zahtevali, naj se odločno nastopi proti lakoti.

Stockholm, 18. aprila. Rusko časopisje se boji protirevolucije. Pravi, da je carjeva navzočnost nevarna. »Denj« zahteva, naj izženo Nikolaja II. iz Rusije, ker le tako se more nova vlada utrditi. Carico mater so utaknili v pokrovski ženski samostan.

Proti Miljukovu in Gučkovu.

sta izdala voditelja skrajne leveice Lenin in Stepanov sledeči oklic: Strmoglavite vlado, ki namerava uničiti sadove s krvjo kupljene revolucije. Zarota angleških in francoskih imperialistov je kupila Milju-

kova, Gučkova in tovariše, da zagotove nadaljevanje osvajalne vojske, v katerih bi zopet žrtvovali nove milijone ruskih delavcev in kmetov, da pridobe Gučkovo Carigrad, Sirijo Francozom, Mezopotamijo pa angleškim kapitalistom. Angleži so napadli Nemčijo zaradi njene industrije, ki je tudi med vojsko prekosila angleško; kar je strah in bojazljivo zavist vseh sovražnikov Nemčije še povišalo.

Začasna vlada proti delavskemu odboru.

Bern, 19. aprila. (K. u.) »Echo de Paris« javlja preko Londona iz Petrograda: Petrogradska vlada dolži delavski odbor, da je odgovoren radi nereda v obratih, vsled česar Petrograd ni preskrbljen z živem. Zdi se, da se z vlado strinja prebivalstvo in armada na bojišču.

Proti nasprotnikom revolucije v Odesi.

Petrograd, 18. aprila. V Odesi so zaprli veliko oseb najvišjih slojev, ker so obtoženi, da so agitirali proti revoluciji.

Novi ruski poslanik v Kodanju.

Kodanj, 18. aprila. (K. u.) Začasna vlada je imenovala dosedanjega legacijskega svetnika pariškega veleposlanstva Sebastopola za ruskega poslanika v Kodanju, ker je dosedanj ruski poslanik baron Buxhoveden odstopil.

Sklepi kongresa sveta delavcev in vojakov.

Petrograd, 18. aprila. (Kor. ur.) Agentura: Kongres zastopnikov delavcev in vojakov je sklenil pozvati vlado, naj uvede osemurni delavnik. Med vojsko naj se pa dela tudi nad to dobo, v podjetjih, ki delajo za narodno obrambo. V zadnji seji je sklenil kongres o agrarnem vprašanju. Izjavil je, da je zdaj pravi čas, da se reši agrarno vprašanje. Zahteval je: 1. Odpravo naj se razlike med sloji in naslovi. 2. Radikalno naj se preosnuje krajna uprava. 3. Konfiscirajo naj se vsa zemljišča krone, cerkve in samostanov in razdele med kmete. Končno naj uredi agrarno vprašanje ustavodajalni zbor. Plehanov je končal kongres z govorom, v katerem je opozarjal na sklep, naj se vojska nadaljuje in naj se izogone državljanski vojski, da demokracija dokaže svojo popolno zrelost in sposobnost za vladanje.

Stockholm, 18. aprila. Plehanova, ki naj bi vstopil v začasno vlado, so v Petrogradu slovesno sprejeli člani začasne vlade in Čheidzejev odbor. Vojaki so mu izkazali vojaško čast.

Lenin za socialistično komunistično organizacijo.

Petrograd, 18. aprila. Voditelj socialistov Lenin se je vrnil 16. t. m. v Rusijo. Na zboru zastopnikov socialističnih in narodnih organizacij je zahteval, naj se izvede socialistično komunistično organizacijo. Sklenili so, naj se skliče enoten kongres vseh socialnodemokratskih organizacij.

Zahteve socialistov glede na ustavodajalni zbor.

Petrograd, 18. aprila. (Kor. ur.) Agentura: Kongres zastopnikov delavcev in vojakov iz cele Rusije je po kratkem posvetu sprejel poročilo o ustavodajalnem zboru. Sklenili so: Ustavodajalni zbor naj se skliče prej ko mogoče v Petrograd. Voli naj se po načelih splošne volilne pravice. Voli naj armadna komisija in ves narod; a glasovnice naj odda aktivna armada posebej. Ženskam gre ravno taka volilna pravica, kakor možem. Voli naj vsak, ki je 20 let star. Sveti zastopnikov delavcev in vojakov bodo nadzorovali volitve v ustavodajalni zbor, ki bo ugotovil politični vladni način v Rusiji in temeljne postavbe. V prvi vrsti bo moral proučiti agrarno vprašanje; izdelati delavske postavbe, rešiti narodno vprašanje, organizacijo lokalne samouprave in vsa vprašanja mednarodnega značaja.

Kerenski obolel.

Turin, 18. aprila. (K. u.) »Stampa« poroča iz Pariza: Justični minister Kerenski je zaradi preoblega dela prisiljen, da se mora zdraviti v nekem moskovskem sanatoriju.

Čereteli in Plehanov ministra.

Kodanj, 19. aprila. (K. u.) Soc. dem. voditelj Čereteli, ki se je vrnil iz pregnanstva v Sibiriji, postane delavski minister. Plehanov postane minister zaupnik soc. demokratov.

Stanje ruske armade.

Petrograd, 18. aprila. (Kor. ur.) Agentura: Ministrski predsednik Ljov in drugi ministri, ki so obiskali glavni stan, da rešijo vprašanje o preskrbi armade, so dognali, da se je položaj vojske v primeri z 18. in 28. m. m. bistveno izboljšal; posebno moka, mast itd. se redneje dovažajo. Poljedelski minister je izjavil, da se bo armada preskrbela s predmeti, ki jih potrebuje. Ministri so tudi dognali, da jih stanje zalog in prometne razmere ne skrbe. Ministrski predsednik knez Ljov je izjavil častnikarjem: »Nemirnost, ki se je pojavila v prvih dneh revolucije v armadi, je popolnoma izginila. Armada se vedno bolj zavzema za boj; disciplina se ni nič oslabil. Armada je pripravičena, da nastopi proti sovražniku; zaupa v svojo moč in je prepričana, da bo vzdržala vsak napad na svobodno Rusijo.

Vojska z Ameriko.

Izgredi proti Nemcem v Braziliji.

Rio de Janeiro, 17. aprila. (Kor. ur.) Prebivalci so vedno bolj proti Nemcem razburjeni. V Porto Alegre so napadli ljudje 270 nemških hiš; odstranili so napise tvrdk in razbili šipe. Zažgali so hotel Schmidt in trgovino Bromberg & Hacker s klici živio Brazilija. 5000 oseb je poizkušalo napasti shod »Turnerbunda«. Predsednik republike in vojni minister se posvetojeta, kako naj bi ljudi pomirili.

Genj, 18. aprila. (Kor. ur.) Glede na izgred v Porto Alegre proti Nemcem poroča »Agence Havas«. Izgred so neposredno povzročili strelji iz hotela Schmidt, ker sta hotelier in njegov sin streljala na neki voz poul'čne železnice, v katerem so ljudje manifestirali. Oba so zaprli. V Buenos Aires so se spopadli prijatelji sporazuma in pristaši nevtralne politike. Več oseb je bilo ranjenih.

Braziljska vlada ne nastopi proti Nemcem.

Berlin, 19. aprila. (K. u.) Wolff poroča: Braziljska vlada je izjavila, da ne namerava nastopiti osebno in gospodarsko proti Nemcem, dasi so prekinjeni diplomatski odnosi.

Vojni kredit Wilsonu.

Washington, 17. aprila. (K. u.) Reuter: Senat je dovolil za vojsko 7 tisoč milijonov.

Grška.

Rotterdam, 17. aprila. Na vseh Jonijskih otokih izvzemši Krfa nima kralj nobene oblasti več.

London, 17. aprila. (K. u.) »Times« izvajajo: Poročila o bojih naše solunske armade so zelo pomirljiva. Iz Aten ne grozi nobena nevarnost. Poveljnik lahko nastopi z vsemi silami, da preмага Bolgare.

Poročila o miru.

»Baseler Anzeiger« poroča, da v Italiji

mirovne ideje pridobivajo vedno nove pristaše. V zadnjih 14 dneh ni izšel noben list, ki bi ne bil optimistično sodil o miru.

Francoski strokovni list »Bataille«, ki je nastopal dozdaj za nadaljevanje vojske, zahteva v svoji zadnji številki

skorajšnji mir brez osvojitvev.

Splošen ali poseben mir.

Iz Stockholma javlja »Frankf. Ztg.«, da gre zdaj prav za prav le za to, če se bo sklenil splošen ali poseben mir. Večina delavskega sveta zopet nekoliko več zaupa začasni vladi. Seveda bi radi, da bi se sklenil splošen mir. A če bi zahodne velesile, posebno Anglija, splošen mir zavirale, se Rusija tudi posebnega miru ne bo ustrašila.

Tudi Angleži za mir.

»Manchester Guardian« poziva vlado, naj odgovori na mirovni not Nemčiji in Avstriji, a odgovori naj tako, da se bo mogoče tudi pogajati.

Ruski socialisti proti nadaljevanju vojske za angleške koristi.

Na Nizozemsko došli zaupniki delavske stranke so poročali, da se ruski socialisti upirajo nadaljevanju vojske za osvojitve Angležev in da se hočejo pogajati z osrednjimi velesilami. V armadi zahtevajo, da naj se ruski socialisti dogovore o nastopu s francoskimi, angleškimi in v italijanskimi socialisti.

Mirovni manifesti.

Zastopnik Rusije v Brnu je povedal sotrudniku »Neue Zürcher Ztg.«, da bo vlada manifest z 11. t. m. avtorativno pojasnila in to kmalu, ker sta že osrednji velesili izjavili, kako da sodita o manifestu.

Za razdvojitve med ruskimi narodnjaki in miroljubneži.

Glede na mirovno izjavo osrednjih velesil pišejo »Basler Nachrichten«: Obe izjavi delata na to, da vedno bolj razdvoje naprednjake in miroljubneže, kar naj se ponavlja.

Poseben mir z Rusjo in Italijani.

»Corriere della Sera« in drugi italijanski listi, med njimi »Tribuna« in »Popolo d'Italia« se pečejo z ruskimi dogodki in s pogajanjimi avstrijskih, nemških in ruskih socialistov, ki jih baje vodijo v Stockholmu. Z zelo krepkimi izrazi kakor zločinski in izdajalski, obsojajo mirovne nastope.

Razna poročila.

Nemškega VI. vojnega posojila je podpisanega 12.770.000.000 mark.

Belgijski generalni guverner umrl.

Bruselj, 19. aprila. (K. u.) Sinoči ob pol 9. uri je umrl generalni guverner baron pl. Bissing.

Zveza mest v Poljski.

Kakor poročajo varšavski časopisi, se namerava osnovati zveza poljskih mest, katerih je v poljski državi 117. V ta namen je sklical varšavski mestni svet posebni odsek, ki bo organiziral vso zadevo.

Dnevne novice.

+ Cesarica Cita je sprejela v posebni avdienci tržaškega namestnika barona pl. Fries-Skene in njegovo ženo.

+ Odlikovanja. Dunaj, 19. aprila. (K. u.) »Wiener Zeitung« objavlja veliko odlikovanj z vojnimi križci II., III. in IV. vrste uradnikom namestništva, okrajnim glavarjem, uradnikom okrajnih glavarstev, uradnikom in c. kr. pisarniskemu ravnatelju g. Francetu Koderman v p. v Novem mestu.

— Odlikovanje padlega junaka. Cesar je dne 21. oktobra 1914 na severnem bojišču častne smrti padlemu nadporočniku g. Milanu Koderman iz Novega mesta nakladno podelil vojaški zaslužni križec III. vrste z vojno dekoracijo, koje odlikovanje se je izročilo njegovemu očetu ces. svetniku in c. kr. pisarniskemu ravnatelju g. Francetu Koderman v p. v Novem mestu.

— V spomin nadučitelja Stanoniku. Umril je dne 17. aprila t. l. v Ljubljani po dolgi in mučni bolezni g. Niko Stanonik, nadučitelj v p. u. Zapustil je priletno vdovo in štiri že precej odrasle otroke. Dočkal je skoro 60 let, a pokojnik je užival le dobrih šest let. Škofjeloški rojak je bil v mlajših letih močno zdrave narave, sedaj v starosti pa je bolezni zelo opešal in shušal. Prvo leto leta 1857. je dobil v Podbrezju, a čez nekaj mesecev se je že preselil v Ribnico, kjer je ostal tri leta. Potem je odšel v Stari trg pri Poljanah; tu si je izbral tovaršnico in ustanovil domačo kuhinjo, zato je tu deloval vsem priljubljen skozi 17 let. Ker so pa, kakor povsod, nastale zanj neke neprijetnosti, odpotoval je z vso rodbino za 14 let v Smartno pri Kranju in slednjič do vpokojitve v Selca nad Škofjo Loko, kjer je poučeval najdalje 19 let. Poučeval je torej polnih 53 let. Da je bil tudi tu priljubljen, svedoči to, da je bil od sotovarišev izvoljen za zastopnika v okrajni šolski svet. Bil je mož iz stare dobe s konzistorijalnim izpitom. Vsako družbo je znal zabavati s humorjem. Govoril je krepko in navdušeno z dobrim patosom, da ga je vse rado poslušalo, ker bil je hitro domisljiv. Ljubil je veliko naravnost in se za nasprotnike kaj malo brigal. Pri prejšnji še slabšji plači je v Starem trgu imel v rokah tudi poštno upravo poleg učiteljske in organistovske službe, kar mu je dala seveda mnogo opravila. Tudi ljudstvo ga je ljubilo, iz česar je sklepati, da ga je hotelo tam v Belikrajini ob priliki izvoliti za deželnega poslanca. A njegovi predpostavljani so mu izpeljavo ne le ogradili, nego naravnost preprečili, radi nasprotnega kandidata, ki je bil višji uradnik. Odkritogrešen in pogumen mož, imel je v svojem trudopolnem življenju tudi nekaj neveselj in grenkih ur. Prestal je vse. V sivi starosti se je tolažil in povdarjal večkrat v pogovoru rekoč: »Najbolj me veseli, ako se spomnim na moje nekdanje učence, ki so postali z daljnimi študijami duhovniki, advokati, bogati trgovci, uradniki itd.« Uživaj torej večni mir in pokoj tam nad zvezdami, dragi sotovariš, kjer se zopet snidemo!

— Ob grobu vrlega moža. Kakor je »Slovenec« že kratko poročal, je umrl dne 2. aprila na Gočah posestnik Rihard Ferjančič, podžupan, odbornik vipavske hranilnice in posojilnice, kmetijskega društva, deželne vinarske zadruge, predsednik šol. sveta, ter društva »Nanos«, kateremu je bil tudi pevovodja. Pokojnik je bil požrtvovalen kot malokdo, zato ga bomo povsod pogrešali. Njegove mnogostevilne prijatelje in znanje je gotovo presenetila njegova smrt, saj je umrl komaj v 44. letu starosti. Smrtno bolezen si je nakopal iz ljubezni do bližnjega. — V marcu se je v kamenolomu nad Gočami zgodila nesreča po eksploziji, kjer je bilo pet delavcev ranjenih, med njimi trije zelo, da so tam obležali. Pokojnik je prihitel na mesto nesreče, pogrnil s svojo suknjo ponesrečenca, ki se je tresel od bolečin in mraza. Potem je pomagal spravljati ponesrečenca na voz ter jih spremil v zelo mrzlem in vihnem večeru v vipavsko bolnišnico. Ta večer se je prehladil, da se mu je njegov stari revmatizem poslabšal, ga nekaj dni trdo držal v postelji. K temu se je pridružila še huda pljučnica, ki je umorila delavnega moža. — Pogreba so se tudi udeležili vipavski župani, svetnik Krajc, pesnik Silvester, vojaški komandant in mnogo občinstva. Zvesti njegovi pevci so mu zapeli tri žalostinke, skladbe njegovega brata č. g. Frana Ferjančič. Pokoj njegovi duši! Veleugledni rodbini sožalje!

— Bohinjska Eistrica. Naš neutrudljivi častniški zbor je priredil v veliki dvorani hotela »Triglav« večer za vojaške vdove in sirote, ki se je kar najsijajneje obnesel. Nastopali so gg. častniki sami in moštvo. Orkester gg. častnikov, lepe narodne pesmi, ki jih je proizvajalo moštvo, mimični prizori, šalji nagovori, loterija so kar najbolj zabavali občinstvo v polno natlačeni prostorni dvorani. Zlasti g. stotnik pl. Bartl je s svojimi umetniško dovršenimi nastopi vse presenetil. Udeležil se je tega dobrodelnega večera prebl. g. general z vsemi častniki. Za ta umetniški užitek se imamo v prvi vrsti zahvaliti svojemu novemu, tako ljubeznivemu etapno-štacijskemu po-

veljniku g. stotniku Schubert. Dohodka je bilo čez 1000 K.

— **Dobrodelno slavnost za vdove in sirote**, nastale po vojski, je napravilo vojaštvo tudi v Kovorju dne 14. aprila. Vspored, ves izvršen po vojaškem običaju, je bil zelo mnogovrsten. Bila je godba na glasovir in drugo orodje, petje, smešni kupleti od vojaka komika. Tudi smo slišali godbo ogrskih ciganov. Pokazala je ta priredba, da je moralo prijeti za orožje mnogo umetnikov vsake vrste. Prebivalstvo, domače in bližnje okolice, se je udeležilo priredbe prav obilno; tudi se je nabralo precej darov, dasi ni bila nikakoli gotova vstopnina zahtevana.

— **Prememba polkovega imena.** Ljubljanski c. kr. domobranski pešpolk št. 27 se sedaj nazivlje c. kr. planinski strelski polk št. 2. Št. 1 je pripadla dosedanemu domobranskemu pešpolku št. 4 iz Celovca.

— **1000. dan vojske.** V nedeljo, dne 22. t. m., mine 1000. dan, odkar se je začela svetovna vojska.

— **»Tiroler Soldatenzeitung«** ustavljena. Kakor poroča »Arbeiter-Zeitung«, je znana »Tiroler Soldatenzeitung« ustavljena, in sicer radi tega, ker se je preveč mešala v politiko.

— **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Kamnik** priredi dne 22. aprila 1917, dopoldne ob 11. uri, v sodni sobi št. 2 svoj občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo društvenega odbora. 2. Različnosti. 3. P. n. društveniki se opozorijo na določbo § 13. pravil.

— **Na hrvatskem vseučilišču** v Zagrebu je bilo v zimskem semestru 554 slušateljev.

— **»Hrvatska«** ustavljena. »Hrv. Ri-ječ« poroča, da je hrvatska vlada prepovedala še nadalje izdajati dnevnik »Hrvatska«, glasilno čiste stranke prava.

— **Umrli** je na Sušaku pri Reki naš rojak Martin Lužavec, delovodja v tovarni g. J. Jagodnika.

— **Knjige za naše vojne ujetnike na Ruskem in Laškem**, ki prosijo in si želijo knjig kakor vsakdanjega kruha, naj se pošiljajo na Dunaj IV, Karlsplatz 13, kakor smo že svoj čas na tem mestu omenili. Na Ruskem in Laškem nimajo naši ljudje slovenskih knjig, saj jih jim nima kdo dati. Vojni ujetniki tudi denarja nimajo, da bi si jih kupili. Manj preobitega brezuspešnega dopisovanja, zato pa rajši več dobrih slovenskih knjig!

— **Najden denar.** Dne 28. februarja 1916 je našel v vasi Podkraj neki otrok neko svoto denarja pod 100 K. Tisti, ki ga je izgovoril, naj se zgleda pri temu sodišču. Oglasi naj se tudi otrok, ki je denar našel. C. kr. okrajna sodnija v Vipavi, odd. I. dne 19. marca 1917.

Ljubljanske novice.

Ij **Nov kip cesarjev.** V Katoliški Bukvarni in v trgovini s papirjem Ivana Gajšek na Sv. Petra cesti je razstavljen kip cesarjev, ki ga je modeliral kipar Ivan Povirek. Imenovani je dovršil akademijo obraznih umetnosti na Dunaju in služi zdaj pri vojaki kot enoletni prostovoljec v Ljubljani. Mladi kipar je rojen pri Sv. Križu pri Moravčah. Kip se mu je prav dobro posrečil. Izmed vseh kipov cesarjev, kar smo jih doslej videli, je ta najboljši, podobnost je najbolj zadeta. Oblikovno kaže spretno umetniško roko. Vse značilne poteze so krepke, postranske podrobnosti ne preveč detajlirane, kakor za ulitje v bronu. Prav radi tega je kip kaj primeren za okras pisarn in stanovanj, ker se da lahko prahu osnažiti. Kip razmnožuje podobar Ivan Pengov. V bronasti barvi patiniran kip stane 30 K, bele barve 25 K.

Ij **Šest sinov v vojski.** Obče v Ljubljani poznani mizarski mojster Anton Koleča je imel šest sinov v vojski, sedaj samo pet. Najstarejši je črnovojnik, drugi služi pri 7. lovskem bataljonu, sedaj v ruskem ujetništvu, tretji je pri domobr. polku št. 27, sedaj v ruskem ujetništvu, četrti služi pri 97. pešpolku na laški fronti, peti je pri 7. lov. bataljonu narednik-šofer na laški fronti, že večkrat odlikovan, in šesti je služil v Srbiji, obolel in umrl v bolnišnici. Tako povsod vidimo skrajno požrtvovalnost našega ljudstva. Bog živi junake in njihovega očeta!

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Srečko Klinger, sodni sluga v pok., 69 let. — Marija Hörtner, hči železniškega nadzornika, 16 let. — Marija Juršič, mestna uboga, 64 let. — Ludvik Kirinič, brivski mojster, 33 let. — Janez Oblak, dninar, 50 let. — Marijana Šusteršič, kočarica, 54 let. — Andrej Kulyniak, pešec. — Ana Černe, posestnikova žena hiralka, 81 let. — Marija Cimerman, posestnikova hči, 4 leta. — Fran Demšar, posestnikov sin, hiralec, 31 let.

Ij **Vojna prehrana mestne aprovizacije za ubožne sloje.** Vse one družine, katerih dohodki ne presegajo veliko več kot 1 K na dan za osebo, se nujno pozivljajo, da t a k o j predložijo svoje prošnje, ker se prihodnji teden ne bo več sprejemalo novih priglasov.

Ij **Mirna stalna stranka brez otrok** išče primerno stanovanje za majski termin, obstoječe iz dveh ali treh sob ter kuhinje. Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod šifro »Stanovanje 981«.

Ij **Izgubila** je neka gospodična nekaj denarja od Bohoričeve ulice do Poljske ceste. Prosi se, da pošten najditelj prinese denar v Bohoričovo ulico št. 29.

Ij **Izgubila** se je včeraj na trgu pletena ročna torbica, v kateri sta bila 2 hlebca kruha in od Kopitarjeve ulice do Marije Terezije ceste pletena lasna kita z 2 stremeni. Pošten najditelj se naproša, naj odda proti dobri nagradi v Kopitarjevi ulici (v trafikli).

Primorske novice.

V spomin poklonitvenega sprejema pri cesarju in cesarici dne 29. januarja 1917 je dala istrska deželna upravná komisija v okrašenih oblikah tiskati slavnostni nagovor in najvišji odgovor. En odtisek v primeren okviru visi na častnem mestu v sejni dvorani deželne upravne komisije v Poreču, drug odtisek je namenjen za deželno zbornico. Pa tudi vsem občinskim predstojništvom so poslali po en odtisek z naročilom, da ga v dostojnem okviru obesijo na častno mesto v občinskem uradu.

Iz **Trsta.** Že pred več časom se je otvorila na trgu Skorkola čedna kapelica, ki jo oskrbujejo španski redovniki. V obližju te kapelice pa stanuje veliko Slovencev. Zato smo bili slovenski verniki tega zelo veseli, ker se nam je s tem ponudila prilika, da bi bilo treba hoditi v oddaljene cerkve, kar je posebno v sedanjih časih čakanja in nastavljanja važno. Toda, konstatirati moramo, da se dosedaj, žal, v tej kapeli še ni čulo slovenske besede, vse je samo laško, dasi obiskujejo, kot rečeno, službo božjo v tej kapeli premožni Slovenci. Patri so tudi upeljali razne bratovščine, pri katerih so učenjeni mnogi slovenski verniki, a tudi tu je vse izključno italijansko. — Zato se obračamo slovenski verniki do prečastitega škofijskega ordinarijata s prošnjo, naj v svoji poznani narodni pravicoljubnosti odpomore kar najhitreje temu nedostatku in poskrbi, da se bo tudi Slovincem delila božja beseda v njih maternem jeziku.

Španski konzulat v Trstu razglasuje, da je prevzel zastopstvo interesov Amerikanskih Združenih držav, Anglije, Rusije, Srbije, Portugalske, Belgije in začasno tudi Rumunske.

Ceneni čevlji. V zadnjih dneh je opaziti v Trstu pred nekaterimi trgovinami s čevlji čuda dolge vrste, katerih sploh prej ni bilo oko vajeno videti pred temi-le prodajalnami. V izvrševanju najnovejše odredbe glede cen obuvala so oblastvene komisije pregledale trgovske zaloge čevljev. Našlo se je precej blaga iz prejšnjih časov, tudi iz dobe predvojne. Ta obuvala se sedaj prodajajo po cenah, odgovarjajočih svoječasnim fakturam z primernim, oblastveno določenim dobičkom. Vojska nam je dala svoje navjale in — tudi odvijalce cen, slednje seveda malo prepozno.

Zopet smrt med begunci. V nedeljo je v postojnski bolnišnici nagloma umrla g. Štefanija Pecikar, soproga železniškega uslužbenca g. Ivana Pecikar iz Devina.

Za goriške begunce. Gospa Josipina Čuden v Ljubljani je darovala Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani znesek 50 K v prid goriškim beguncem. Za ta velikodušni dar se ji Posredovalnica v imenu beguncev najtopleje in iskreno zahvaljuje. — Gosp. G. Pavia, vodja Podružnice avstrijskega kreditnega zavoda v Gorici, sedaj v Ljubljani, je daroval mesto venca na krsto g. Marino Torellija 25 K. K temu so še prispevali njegovi podrejeni uradniki 25 kron, tako da znaša vsota 50 K. Plemenitim darovalcem se Posredovalnica najtopleje zahvaljuje.

Iz srbskega ujetništva v Italiji se je zopet oglasil komenski rojak g. c. in kr. podpolkovnik Miroslav Kovačič, pošiljajoč velikonočne pozdrave, sedaj v Zatičini na Dolenjskem bivajočemu šolskemu ravnatelju v p. Ant. Lebanu. Med drugim omenja, da bi rad mnogo poročal, a da ne gre (»es geht nicht«). Končno vzklila: »Kviško velikonočna palma!« G. podpolkovnik se še vedno nahaja v Muro Lucano (Potenza) na otoku Sardinija v južni Italiji. — Poslana dopisnica je bila datirana 17. marca in je došla v Zatičino 16. aprila 1917. Rabila je tedaj do cilja baš en mesec. V znanje se to, da so g. podpolkovniku pristopni v čitanje le italijanski (iz Italije) časopisi; nemški, slovenski in drugi avstrijski listi so ujetnikom prepovedani.

Internirani Serpeničani, ki so nastanjeni v Crescentino, prov. Novara, Italia, so poslali podpisaneu že mnogo dopisnic, kjer prosijo obvestil o svojih domačih. Ker bi jim rad ustregel, prosim vse Srpeničane, ki imajo svoje internirane v Italiji, da se pismeno zglase meni ali pa naravnost svojcem pod gornjim naslovom. Posebno bi rad zvedel za Jožefa Bras pd. Skerinec, Antona in Ernsta Melihen pd. Jekola, Antona in Jožefa Mendot pd. Tinča, Jožefa Tebše od Ganec. Priazna obvestila pro-

sim na naslov: A. Krahne, Podbrdo ob Bači, Primorsko.

Beguncem iz občine Deskle podpisani naznanjam, da sem po nasvetu g. dež. poslanca Rojca, namesto županstva, katero vsled odloka c. kr. glavarstva z dne 19. oktobra 1916, št. 11.753, več ne posluje, vložil meseca februarja prošnjo na c. kr. namestništvo za denarno podporo vsem našim beguncem, kateri do zdaj nobene vladne podpore ne dobivajo. C. kr. glavarstvo je prošnjo sprejelo in priporočilo. Prosim, naj mi dotične družine naznanijo svoje bivališče, sedanje in prejšnje, da jih prijavim c. kr. glavarstvu. — Vin. Mežan, vi-kar, zdaj v Šmartnu pri Kranju.

Po svetu.

Tatvina v avstrijskem poslaništvu v Curihu. Ob priliki uloma v avstroogrsko poslaništvo so odnesli vlomilci med drugim tudi gotovino v znesku 150.000 K. »Tribune de Geneve« poroča, da sta ulomila in pokradla dva italijanska vojna begunca, ki sta se sedaj prijavila pri italijanskem generalnem štabu in mu izročila ukradene spise.

»Brnski Diogen« umrl. Pred nekaj dnevi je brnska cestna železnica povozila 76 letnega češkega pisatelja Františka Vymazala. Bil je čudak, imenovali so ga »brnskega Diogena«. V gimnaziji je bil med najboljšimi, pri maturi pa je molčal, češ, da je ta izpit nekaj formalnega in ne pokaže pravega znanja. Živel je kot puščavnik, izogibal se je ljudi in po cele ure je predsedel v kavarniškem kotu, študiral in pisal. Govoril je 38 jezikov. Preživljal se je kot korektor v neki tiskarni. Izdajal je male ročne knjižice za učenje tujih jezikov. Med vojno je cenzura prepovedala več njegovih knjižic. Ravno na njegov smrtni dan je zaplenila njegovo nemško berilo, razgovore med Čehom in Nemcem. Pisal je veliko. Znani so njegovi štirje zvezki satiričnih aforizmov »Zrnca«.

Nerusko časopisje v Rusiji. V Rusiji je l. 1914 izhajalo 2173 časopisov v 20 neruskih jezikih in sicer poljskih 218, nemških 69, gruzinskih 39, estonskih 38, letijskih 73, armenskih 28, tatarskih 16, litevskih 15, židovskih 22 itd.

Kirurški čudež. Angleški listi poročajo: Sin poslanca O' Grady je bil pred nekaj meseci težko ranjen. Odrezati so mu morali roko. Odrežano roko je zdravnik operiral, t. j. izločil je iz nje zdrobljene kosti, nato pa ranjencu roko zopet prišil. Roka se je res prirasla in tako dobro zacelila, da more bolnik z njo jesti; samo krajša je za 7 in pol centimetra.

Židovski pregovori. Glasilo Varšavskih Nemcev in židov »Deutsche Warschauer Ztg.« objavlja pregovore vshodnih židov: »Če obdaruje oče sina, se oba smejeta, če pa obdaruje sin očeta, tedaj se oba jočeta.« »Če si privoščiš ubogi človek kokeš, tedaj je sam bolan, ali pa je kokeš bila bolna.« »Najlažje se navadiš striči na tuji bradi.« »Tri stvari rastejo tudi v noči: obresti, davki in neomnožene hčere.« »Kdor se boji starosti, naj se obesi v mladosti.« »Lastna hvala se ne spodobi, ali tudi ne škodi.« »Dvema človekoma je težko; neumnemu med modrim in modremu med neumnimi.« »Molčati je dobro, govoriti še boljše.« »Če pade toj sovražnik, ni treba se ti veseliti, toda nimaš tudi dolžnosti, da ga dvigneš.« »Ženiti se moraš v domovini, krasti pa v tujini.«

Zrtev vojne. V odličnem pariškem salonu so zbrane lepe žene in govore seveda o vojni. »Oh, ta strašna vojna!« vzkligne gospa polkovnica. »Vsi trpimo radi nje, to je čisto gotovo. Tudi jaz, gospe moje. Vidite, ko bi ne bilo vojne, bi bil moj mož že eno leto general!«

— **Poštni promet s Črnogoro.** Od dne 1. aprila 1917 naprej je dovoljeno pošiljati v Andrijevo, Danilovgrad, Ulčinj in Rijeko na vojaške osebe naslovljene zasebne priporočene pošiljke in nakaznice. Od tega časa dalje se v Danilovgrad in Rijeko lahko pošiljajo tudi vojnopoštni zavitki. Pri etapnih poštinih uradih v omenjenih krajih se sprejemajo od vojaških oseb priporočene pošiljke v prevoz. Vojaškim osebam je dalje dovoljena oddaja poštinih nakaznic, kakor tudi vplačevanje vsot s poštinih položnicami pri etapnih poštinih uradih.

Grof potomec hčere revnega rudarja. »Katolik« poroča iz Godule v pruski Šleziji: Minule dni je umrl Jan Karel grof Schaffgotsch. Rajni je bil lastnik prostornih rudnikov v Šleziji. Njegova mati je bila hči revnega šlezjskega rudarja, katero je bil vzel za svojo lastnik premožnikov Godula, ki je v teku let jako bogategel ter ji na smrtni postelji volil vse svoje veliko bogastvo. L. 1858. je bila povzdignjena v plemiški stan in po preteku par mesecev se je poročila z grofom Janom Urhom Schaffgotschem.

Prvo žensko vseučilišče na Kitajskem. Na pobudo petih ameriških misijonskih družb so l. 1915. v Nankingu otvorili prvo kitajsko žensko vseučilišče. Učni načrt je zelo dobro premišljen in pogoji za sprejem enaki kakor na ameriških visokih šolah.

Učni jezik je kitajski. Veliko pažnjo posvečajo posebno moderni kitajski literaturi, da se učenke seznajajo z novodobnimi smermi v mišljenju kitajskega naroda. Učiteljske moči so vnete, akademično izobražene žene z raznih ameriških vseučilišč, razen tega tri Kitajke, ki so dovršile nauke v Ameriki. Zgradba visoke šole je najmodernejše zgrajena in opremljena ter jo obdaja krasen vrt.

Delavske plače v Zedinjenih državah. Tudi v nevtralnih državah, ki imajo vsled velikanskih vojni dobav za entento od vojne le dobiček, so se pojavile vsled izpremembe gospodarstva življenja resna vprašanja, kojih rešitev bo na industrijni razvoj teh dežel po vojni močno vplivala. V Združenih državah n. pr. se je vsled visoke konjunktore življenje skoraj tako podražilo, kakor v vojskujočih se državah, s tem se je pa povišala tudi plača delavcev na tak način, da je skoraj neverjetno. »Engineering News« poroča, da je v Detroitu najmanjša dnevna meza 2'50 do 3 dolarjev, kar je vsled visokega današnjega kurza 21 do 25 K, in v Fordovih avtomobilnih tovarnah se plačuje delavkam in neizučnim mladim delavcem dnevno najmanj pet dolarjev, kar je 41'50 K našega denarja ali mesečni zaslužek znaša 1200 K. Tudi v očigled splošnemu podraženju je ta zaslužek tako velikanski, da so lahko razumne skrbi ameriških gospodarskih politikov, ki se boje, da se bo ameriška industrija pri tako visokih delavskih plačah mogla le s težavo udeležiti gospodarske tekme drugih narodov po vojni.

Žena na poti k enakopravnosti. Na nemških vseučiliščih študira letos 5757 dijakinj, kar pomeni proti zadnjemu letu pred vojsko (1914) prirastek za 1600 ali za tretjino, dasi je velika vrsta tujk, ki so tvorile največje število, tekmo vojske odpadla. Tako je na primer študiralo v Nemčiji pred vojsko okoli 300 Američank, danes pa komaj deset; na Nemškem študirajoče tujke so le iz Švice in Avstrije. Odstopno razmerje študirajoče ženske mladine k moški mladini je sedaj 95 proti 67 v mirnem času.

Jajca, maslo, sir — namesto venca. V Mittelweidi na Saškem se je vršil neki pogreb. Prijatelji in znanci so poslali pokojnikovim družinam namesto venca — jajca, maslo, sir in druga živila. Prav so storili!

Gospodarske beležke.

— **Iz Dolenjskega.** Letos se zanimajo tudi meščani za vesti o letini, saj je važno vedeti, kako se bomo preživeli. Iz Dolenjskega so dobili meščani še največ živil. Letos setev počasi napreduje. Vreme nagaja, delavnih moči je malo, semena primanjkuje in tudi delavne živine ni zadosti ostalo. Na cvetno soboto je sneg na debelo zapadel in tudi 17. aprila je pobelil vse. Zato tudi ne bode mogoče več dni po njivah delati. Krompirja so še prav malo sadili, dasi je navada ga saditi že meseca marca. Ozimina ni pozebla in še precej dobro kaže, le ozimina ječmen je v nizkih legah podgnil. Sadno drevje je zelo brščeno in obeta dobro letino, samo veliko drevja je zadnji sneg polomil ali pa celo podrl. Posamezni kmetovalci so po cele vozove polomljenih vej sadnega drevja nabrali. Krme za živino primanjkuje. Marsikje trgajo slamo s strehe in ž njo lačno, sestradano živino krmijo. Da ne more taka živina delati in da ne morejo imeti tako krmiljene krave mleka, je razumljivo. Travniki so vsi polni krtin, toda ne utegnejo kmetovalci teh krtin poravnati. Rdeča detelja (inkarnatka) je zelo podgnjila.

Sladkorja ne bo več v gostilnah in kavarinah. Današnji državni zakonik objavlja že tolikokrat napovedano naredbo urada za ljudsko prehrano, po kateri se prepoveduje podajanje sladkorja gostom v gostilnah, kavarinah in podobnih obrtnih obratih. Ravnotako se omejuje uporaba sladkorja za obrtno izdelavo sadnega soka, likerjev itd. V slučajih potrebe za slajenje jedi smejo uporabiti kavarne in gostilne 50% sladkorja, ki je pod zaporo, če naznanijo to politični oblasti.

— **Obnovitev srbskih bank v Belgradu.** Vojaška uprava v Srbiji je izročila belgrajski Založni banki (zastavljalnici) vse vrednostne predmete, katere je naša vojaška oblast ob osvojitvi Srbije našla v Čačku in ki predstavljajo vrednost približno 4 milijone dinarjev. Banka je dobila obenem dovoljenje, da začne z delnim obratom. Vojaška uprava bo sploh kolikor mogoče pospeševala obnovitev srbskih bank, ker je upati, da bo njihovo delovanje ugodno vplivalo na gospodarsko življenje v Srbiji.

Kruh. V Rožaju, okrožje Peč, Črnogora, je določena maksimalna cena za 1 kg kruha spečenega iz krušne moke na 4 K 80 vinarjev.

Avstro-ogrska banka. Avstro-ogrska banka je zaprosila v smislu svojih pravil dve leti pred potekom bančnega privilegija, torej koncem l. 1915. obe vladi, da ji podaljšata ta privilegij. Ker poteče ta že koncem l. 1917., to so sedaj pregovori obeh vlad z banko zaradi obnove notnega privilegija aktualni. Do sedaj banka ni še

pozvana, da se spusti v pregovore, pa razditega tudi glavna skupščina ni še izbrala odbora, kojemu bodo poverjeni ti pregovori. Stalno je pa, da je banka pripravila do sedaj ves material za te pregovore.

Visok tečaj ruskega rublja v Varšavi. Varšavske novine poročajo, da je v zadnjem času, posebno pot utisom zmagovalnega ruskega prevrata, jako poskočil ruski rubelj. Pripominjajo, da to ne gre, ker začunavajo tečaj krone nižje, kot je na inozemskih trgih. Vsekakor kaže to, da zaupajo Poljaki ruskemu pomlajenju in da upajo tudi na skorajšen mir z Rusijo.

Ogrsko-hrvatsko parobrodno društvo plačuje dividende za l. 1916. 5 od sto, to je 50 K za delnico.

Hrvatska ekskomptna banka daje za poslovno leto 1916. 9% dividende, to je 36 K za delnico.

»Croatia«, osiguravajuća zadruga u Zagrebu plačuje 27 K 50 v. dividende za delnice-temeljnice za l. 1916.

Prva hrvatska štedionica izplačuje za poslovno leto 1916. 16% dividende, to je 320 K za delnico.

Odhod vojnega ministra na Dunaj.

Iz baške doline. V četrtek zvečer se je nenadoma razširila vest, da je naš ljubljenski poveljni tolminske fronte p. l. Stöger-Steiner imenovan za vojnega ministra in da odide v petek jutraj. Veselili smo se vsi tega visokega povišanja predobrega gospoda in razžalostili smo se. Nikdar ga ne pozabimo, zakaj vsakdo predobro ve, kaj nam je bil; mi, ki smo še na svojih domih in pa ubogi begunci, raztreseni po okraju; vsi se mu imamo veliko, veliko zahvaljevati, zakaj vsem je bil oče!

Kolikokrat je že šlo zato, da bi morali ubogi begunci iz okraja, a so, hvala Bogu, še tu, blizu svojega doma, nikomur na poti, pač pa v veliko vsestransko korist okraju. »Junaki so, veliko so žrtvovali, naj imajo vsaj to tolažbo, da so blizu doma — med svojimi ljudmi! Naj ostanejo v mejah okraja, da bodo lahko tudi obdelovali svoja polja, da bodo drugim pomagali in da se takoj vrnejo domov, ko pride resilna ura. Veliko, pregrenko je begunsko gorje!«

S takimi in enakimi besedami se je ekselencija zavzemal za uboge naše rojake in vsi smo mu za to iz srca hvaležni. In prepričani smo, da nas tudi kot vojni minister ne pozabi.

To smo hoteli poudariti, ker se nam zdi zelo važno in označuje celega moža in njegovo stališče do beguncev. Veliko bi imeli še o ekselenciji povedati, s čimer si je pridobil srca nas vseh, a zadoščaj to za zdaj.

V petek pa smo pohiteli na posamne postaje, da se poslovimo od njega. Na vsaki postaji je izstopil in se ginjen od nas poslovil; šolska mladina in odrasli pa smo mu orili gromovite »živio«-klince ter mu voščili vso srečo in blagoslov nebes.

»Z Bogom!« bila je zadnja beseda ekselencije, izgovorjena v našem jeziku — in »z Bogom« mu kličemo tudi mi še enkrat na pot na delo za veliko, novo Avstrijo, ki je njegov in naš vzljubljeni ideal.

V slovo duhovskim uradom je poslal ekselencija vojni minister tale dopis:

»Po zaupanju Nj. Veličanstva imenovan za vojnega ministra izražam, predno zapustim svoj vojni zbor, Vam, Prečastiti, svoje priznanje in zahvalo za krepko, požrtvovalno delovanje v blagor civilnega prebivalstva mojega zbornega okrožja. Vedno sem se rade volje prizadeval, skrbeti za blagor dobrega ljudstva v vojnem ozemlju in se bom tudi v prihodnje vedno s priznanjem spominjal njegovega patriotičnega vedenja in požrtvovalnega vztrajanja.

Moja najboljša voščila in želje spremenjajo Vas, Prečastiti, in ljudstvo Vašega delokroga.

Naj bi bili vsi deležni po uspešnem miru srečne prihodnosti!

Stöger-Steiner, general pehote.

Za vojaške domove.

Slovenskemu odboru na Kranjskem za vojaške domove so darovali: dr. Anton B. Jeglič, knezoškof, 365 K 50 v., in kot prvi dar ljubljanske škoije 2324 K 93 v. darovali: č. g. dr. Lesar, semeniški ravnatelj, 30 K; dr. Levičnik, c. kr. gimn. profesor, 20 K; župni urad Vipava 40 K, Skarucina 5 K, Motnik 13 K 49 v., Sv. Trije Kralji 10 K, Duplje 10 K, Šempeter pri Novem mestu 20 K, Sostro 50 K, Brezovica 54 K, Horjul 64 K, Ihan 13 K 42 v., Kovor 10 K, Ovshe 7 K 2 v., Struge 40 K, Dobrava pri Kropi 19 K 54 v., Boh. Srednja vas 35 K, Žužemberk 45 K, Gotenica 15 K, Fara 21 K 81 v., Adlešič 12 K, Brdo 44 K, Mengeš 40 K, Goče 30 K, Radovica 17 K, Javor pri Ljub. 5 K 19 v., Mavčiče 43 K, Rova 12 K, Trboje 18 K, Svibno 15 K, Mokronog 18 K 60 v., Lozice 12 K, Sodražica 50 K, Šmihel pri Žužemberku 4 K, Erzelj 8 K, Vrhnika 47 K 38 v., Podlipa 3 K 56 v., Sv. Križ pri Litiji 42 K, Vodice 45 K, Grahovo 30 K, Polom 14 K 12 v., Voglje 10 K, Češnjice 10 K, Dol

20 K, Brezje 6 K 13 v., Žiri 55 K 75 v., Dole 19 K 70 v., Vače 24 K 43 v., Črni vrh nad Idrijo 20 K, Hrenovice 25 K, Goriče 20 K, Cerklje na Gor. 100 K, Predvdor 70 K, Hrastje 42 K, Žabnica 40 K 20 v., Črmošnjice 17 K 60 v., Šmihel pri Novem mestu 102 K 45 v., Sava 12 K, Sv. Jakob ob Savi 18 K, Šenturška gora 31 K 30 v., St. Gotard 10 K, Kokra 20 K, Podbrezje 7 K, Podgrad 12 K, Sela pri Šumberku 5 K, Dovje 28 K, Stari trg pri Ložu 36 K, Soteska 17 K 40 v., Bled 24 K 66 v., St. Vid pri Ljubljani 20 K, Trnovo v Ljubljani 4 K 55 v., Mošnje 12 K, Čemšenik 26 K, Boh. Bela 15 K, Zg. Tuhinj 12 K, Cirknica 41 K 26 v., Studeno 19 K, Leskovec 70 K, Postojna 32 K, Sp. Tuhinj 15 K 10 v., Besnica 15 K, Borovnica 30 K, Preska 50 K, Mirna peč 19 K 40 v., Tomišelj 20 K, Zlato polje 8 K, Škocjan pri Mokronogu 16 K 10 v., Dragatuš 30 K, Breznica 12 K, Topla Reber 5 K, Črni vrh nad Polh. gradcem 3 K 77 v., Janče 10 K; družba sv. Mohorja v Celovcu 600 knjig; Ciril Dolenc, ravnatelj prisilne delavnice, 10 K; Ivan Ogrin, Lavreca, 50 K; Stanko Premrl, stolni korni dirigent, 25 K; dr. Josip Marinko, c. kr. profesor v pok., v Mavčičah pri Stražišču, 20 K; župni urad v Stranjah pri Kamniku 15 K, A. Možina, Gmunden, 4 K; A. Čadež, katehet v Ljubljani, 20 K; župni urad Ajdovec 10 K 50 v.; župni urad Dobropolje 100 K; posojilnica v Žužemberku 50 K; župni urad v Stari Osolci 22 K 50 v.; župni urad v Domžalah 50 K; Matija Slak, Brdo pri Lukovici 14 K; župni urad Zaplana, Vrhnika, 13 K 68 v.; hranilnica in posojilnica v Metliki 500 K; župnija Stanga pri Litiji 35 K; Jos. Podlipnik, župnik, Sela, Dolenjsko, 10 knjig. — Vsem blagim darovalcem se slovenski odbor najpristneje zahvaljuje, slovensko javnost pa prosi, da kolikor mogoče podpira to za naše vojake tako potrebno akcijo. Darovi, bodisi v denarju, v knjigah ali slikah, naj se pošiljajo na: Slovenski odbor na Kranjskem za vojaške domove, Ljubljana, deželni dvorec.

Vojaški pozdravi.

Konec došlih nam velikonočnih pozdravov.

Najlepše pozdrave domačiji pošiljajo iz bojne črte: Četovodja Lovro Hafner, predmojster Matjaž, topničarja Škorič in Ignacij Resnik, predmojster Jeglič. — Četovodja Jožef Mohorič, Goče; desetnik Iv. Kranjc, Dornava pri Ptuj; desetnik Ivan Kostovič iz Foče; desetnik Matej Družeta, Pazin; poddes. Iv. Bizjak, St. Janž v Rožu; Fran Bizjak, Erzelj; Fran Colja, Vrhnika; Alojzij Zadnik, Podgrad; Iv. Lipuš, Luzice; Fran Gulin, Vrtojba; Ivan Kontelj, Kal pri St. Petru; Fran Karner, Teharje; Alojzij, Borjanci, Breginj; stotnijski čevljar Miko Kadmen, Vepriac. — Ivan Pečenko, Rihemberk; Alojzij Bremec, Lokavec; Stefan Pahor, Opatjeselo; Andrej Pavlica, Dornberk; Ferdinand Kristančič, Medana; Fr. Gašparin, Neflo; Ivan Petrovič, Rovte; Ivan Krašovec, Rakek; Fran Mohorič, Idrija; Tomaž Kavčič, Tolmin. — Poddesetniki: Josip Colja, Devin; Nikler Jakob, Podnart; Pavlič Jakob, Studek; Kleč Jožef, Tržič; des. Cimerman Martin, Studenec; pešci: Murgel Fran, Krtejevo; Črtalič Fran, Groblje; Borse Fran, Mohorovec; Lampe Alojzij, Zadlog; Respet Anton, Koče; Žilmond Fran, Vogrsko; Slenc Andrej, Slatnik; Matuc Alojzij, Vrh; Benc Fr., Trnče pri Mariboru; Zorič Anton, Trška gora; Mavrin Josip, Cepije; Seršen Fran, Sinkov Turn; Fidel Jakob, Kal; Avcin Ivan, Tabor; Jagodnik Jožef, Mala Bukovca; Kojanec Al., Matulje; Matič Fran, Pazin; Lorencih Peter, Pulj; Kataro Anton, Krk; Ahlin Peter, Log; des. Janežič Martin, Rudolfovo. — Ignacij Poljanšek, Brežice; Tone Dernikovič, Bizelski; France Beraus, Sava-Jesenice; Miha Založnik, St. Pavel pri Preboldu; Eric Jank, Maribor. — vsi havbičarji 4. baterije. — Telefonista: Fran Račič, Vihre pri Krškem; Ivan Hren, Verd pri Vrhniki; saniteti: Jos. Urbančič, Jelše pri Krškem; Iv. Krničar, Bašelj — Gorenjsko; Vabič Franc, Lastnič, Stajersko; Jožef Samer, Kolgraben, Stajersko; Fr. Felič, poddes., Sv. Duh — Stajersko; kuharja: I. Ramovš, Moste pri Ljubljani; Jožef Kolenc, Lokve pri Gorici; Alojzij Groznik, Orle pri Ljubljani; L. Trampus s Krasa. — Četovodja Fr. Marangon; des. Ivan Brejnka; poddes. Mat. Hrvatin in Jos. Zarli; Mat. Karlovič; Aloj. Hojak; Ant. Prašelj; Jos. Vovk; Fr. Franzot; Jos. Pisinjak; St. Pernačič. — Predmojster Fr. Baš; topničarji: Jos. Koščak, M. Pušnik, J. Bebar, J. Medic. — Topničarji 30.5 cm možnarske baterije: Fran Videnič, Karel Nosan, Stanko Kastelic, Joško Vogel, Matija Majerle, Fran Jeriček, Pepi Kajfež, Anton Curl. — Pristne pozdrave gosp. ravnatelj V. Bežku, gosp. katehetu dr. Kobalu in vsem nekdanjim gg. profesorjem in sošolcem pošilja bivši dijak goriškega učiteljskega Rudolf Bratuž, sedaj vojak-telefonist na bojišču. — Iskrene pozdrave vsem znanec in prijatelj ter vsem Slovincem in Slovenkam pošiljajo z bojišča: Desetnika Jakob Beuc in Rudolf Jerkič; poddesetnik Potrebujes; infanteristi: Rudolf Bratuž, Jožef Erman, Fran Eržen, Fran Zaletel, Mihael Friškovec, Alojzij Simoničnik, Vincenc Kabek, Fran Skoberne, Alojzij Stražar, Fran Pavlič. — Slovenski fantje možnarske baterije: Desetnik Ivo Mernik, Juršinci pri Ptuj; Alojzij Uplaznik, Jernej Hlade, predmojstra; Bazilij Tronkar, Alojzij Jevček, Jože Kolenc, Jožef Pepelnjak, Valentin Sterniša, Stanislav Azman. — Poddesetnika Fran Gorišek in St. Jerneja in Jos. Subaj iz Gorice; Ivan Urbanc. — Četovodja Ivan Baša, Jožef Vrh, Ilir. Bistrica Jož. Jenko, Volčje; Jožef Zadnik, Male Lašče; Teodor Zgaga, Hudajžna; Peter Bogaš, Stržišče. — Podlovec Fr. Eder, Sv. Jurij nad Mariborom; patrolovodja Ivan Ivanuša, Kum pri Ormožu, in Anton Pagon, Ziri; loveci: Ivan Penc, St. Jernej; Ivan Stopar, Kostanjevica; Gašper Osterc, Škofja Loka; Franc Žuran, Martin Belšak, Jožef Belšak, vsi od sv. Barbare v Halozah; Jakob Belšak, Zavrč; Ivan Trunk, Vuzenica; Ivo Gavran in Iljia Marjanovič, Bosna. — Četovodja Devetak Fran, Pahor, Opatjeselo; poddes. Rajko Stepančič, Zagradec; Ludvik Trampus, Kostanjevica; Anton Persič, Vogrsko; Karel Natoli, Brda; deset. Tua-

rizi, Piran. — Slovenski topničarji 15 cm havbičnega polka: Ivan Zgonc, Radlek; Stefan Otoničar, Sleme; Alojzij Rozman, Crnavas; Jožef Okorn, Zatičina; Fran Segar, Sodražica; Ivan Zadnikar, Dobrova; Jožef Zemljik, Mala Nedelja. — Desetnik Stefan Bajt, Steverjan; deset. Ivan Lorenčak, Poličane; deset. Fran Berce, Dornberk; desetnik Alojzij Maver, Postojna; poddes. Jožef Jazbec, Novo mesto; Fran Istenič, Logatec; Maks Vovčina, Lovko Toroš iz Medane. — Narednik Janko Hlad, narednik Anton Jakšetič, rač. podčastnik Janko Bogač, enol. prost. četovodja Janko Kamenski, enol. prost. desetnik Vladislav Arko, častniški namestnik H. Sevlora. — Desetnik Jurij Franzi, Fran Močnik, Anton Mesnar, četovodja Anton Čas, narednik Martin Rakuš. — Desetnik Jakob Glavina, Trst; poddesetnik Fr. Lovišček, Kanal; Ivan Krašovec, Bučka; Fr. Stilič, Biljana; Jožef Marinič, Postojna; Ivan Jašovec, Domžale; Jožef Gladinek, Ivan Mravne, Karel Cinko; Jožef Jager, Postojna, Lenart Gorjup, Kanal; Fr. Breščak, Solkan; Maks Pipluš, Maribor; Mihael Straus, Maribor; Ivan Suzina, Istra. — Bojan Birs, Gorica; Ivan Korosec, Teharje; Ivan Pavlič, Goče; Vilkovec Galicija — Koroško. — Slovenski gorski topničarji: Josip Korošec, Rob — Vel. Lašče; Jakob Belc, Medvode; Anton Prebil, Ljutomer; Josip Bernik, Polhovgradec; Ivan Skočir, Tolmin; Lovrenc Maver, Boljunc; Fran Kokravec, Sežana; Fr. Vide, St. Jernej; Fran Vimpolšek, Podstreda; Fran Jereb, Trboje. — Fran Cerar, Ljubljana; predmojster Fr. Bercar, Opčine; Ig. Šraj, Stajersko. — Četov. Vodenik Ivan, des. Hrovat A., četov. Lavrič Jakob, des. Levstek Josip, des. Vodenik Alojzij, poddes. Robnik Jožef, des. Rojc Fran, Janko Sluga, četov. Ivan Subelj, des. J. Morjan, Hinko Maleha, J. Turšič; poddes. F. Vesel, J. Stefelin, enol. prost. V. Zirovnik, Hrast, pešci Franceti Fr., Stremfel Jos., Požek Ant., Zore Mart., Prestor A., Hribernik Josip, Sušnik Jos., Rupnik Iv., Čof Jos., Pavlin Mar., Klemenčič A., Velkovič A., Prešeren V., Umek F., Janc F. — Narednik Fran Pertot, Barkovlje; četovodja Ant. Primc, Vel. Bukovica; deset. Ivan Cvar, Ribnica; des. Viktor Dimnik, D. M. v Polju; Jakob Šajne, Laze-Senožeče; Ivan Plevnik, Podsmreka; Anton Penko in Fran Češnik, Palčje pri St. Petru; Gombac Fran, Naklo pri Divači; Fran Markovčič, Laze pri Senožečah; Balc Filip, Ložice pri Vipavi; Fakin Dominik, Pliskovica; Glavina Anton, Šmarje pri Kopru; Andrej Cele, Slavina pri Postojni. — Angelj Forčič, Komen — Sveto; čast. sluga Al. Kostanjevec, Sv. Marko — Ptuj; Vinko Gostičnik, Kotle — Koroško; Aloj. Godler, Zagreb; Fran Gregl, Bizelski; Janez Gorčun, Rogatec; Jožef Preškar, Pišec; Anton Pavličič, Barat; Fran Stimolac, Nova cerkev; Fran Retenbacher, Murek; Lukman, Središče. — Fran Napast, Vižmarje; Jožef Čoban, Trst; Anton Dibarbara, Istra; Anton Zendar; Zidanec, Vipava. — Kadetni asp. Zela, Ivo Avsec, Ivan Zajec, F. Sršen, Vinc. Trabus, Stef. Korošec. — Josip Novak, Selo na Vipavskem; Fran Poljšak, Šmarje pri Ajdovščini; Anton Krpan, Prvačina; Karel Kraves, Sv. Križ; Fran Ipavec, Grgar; Čelin Anton, Kutežovo; Fran Kolenc, Levpa — Avče; Boštjančič Josip, Gornji Zemon; Kale Anton, Kutužovo; Smrdelj Ivan, Zabič; Frilga Anton, Plavje; Ličan Matija, Podgrajja; četovodja Bavčar Kristjan, Selo na Vipavskem. — Desetnik Anton Bevcar; topničarja Ivan Sojer, Brezovica, in Alojzij Morguc, Celje. — Deset. Matija Pečkar, Karel Magister, Leop. Starin. — Jožef Pernat, predmojster Anton Kovačič, Ant. Božič. — Četovodja Peter Thalar, desetnik Leopold Avsec, des. Josip Vrančič; poddes.: Anton Rihar, Anton Renko, Ivan Knave, Anton Kukman; pešci: Josip Novak, Franc Ciprle, Fran Bukovič, Fr. Slapničar, Vidko Gorenc, Flajnik Simon, Medvešek Josip, Vinetič Josip, Zahrastnik Fran in častniški sluga Fran Kunstelj ter poddes. Leop. Rode, Jos. Košir, Anton Suhadolnik, telefonisti. — Podes. Amigoni Fran, Navagljaj Jos., Zabkar Fran, Banko Alojzij, Ivan Gričar, Legan Josip, Osredkar Jožef, desetnik Valentič Filip, desetnik Plešničar Leopold, Jerman Anton, Jenko Jurij, Uršič Jernej. — Enoletni prost. Fran Hafner. — F. Furlan, Fr. Jereb, J. Bolta, J. Mrvič, J. Končič, F. Hihar, J. Potokar, F. Kranjc, A. Golob, Jožef Logar. — Fr. Horvat, Srpencia; Ivan Lipar, Novo mesto; Fran Knotek, Dunaj. — Fran Kristanc, Senčur; Iv. Šruk, Luče; Fr. Bozek, Lokve; Rudolf Janša, Dopjve; Fr. Belič, Vič; Fr. Petkovšek, Godovič. — Četovodja Fran Kodrič, poddesetnik Karel Zupančič; pešci Liberšar Aloj., Grad Ig., Skrivovnik Ciril, Koder Sebastian, Zagon Jože, Stražisar Fran, Firm Stan., Hartinau Alojzij, Gorup Fran, Peček Stan., Habicht Ciril, Bonča Adolf; Anton Čentič, Primorsko; Marc Lovro, Istra; Vrbinc Josip, Pijava gorica; Henr. Kupčič, Ptuj; Hazl Ivan, Maribor; Kovačič Josip, Komen; Ferfolja Franc, Vojsčica; Hazej Ivan, Dornberk; četovodja Žužek Josip, Sv. Gregor. — Desetnik Fran Kukovica; poddes. Aloj. Kulovic; Ivan Drinšek, Fran Kos, Valentin Dolar, Aloj. Gaberšek, Jožef Slapar, Vinc. Zupanc, Aleks. Pančič. — Jos. Zelenc. — Mihael Pustiček, Zdole; Fran Frece, Sentenart; Jan. Novak iz Gorjan. — Peregrin Capuder, Lukovica; Roman Rozmarčič, Ljutomer; J. Pkojsac, Istra; H. Simenc, Ljubljana. — Fr. Lotrič. — Ivan Gruden, Šmihel. — Jožef Hribernik, Predoslje. — Desetnik Ivan Kos, Kneža-Tolmin. — Anton Prisan. — Poddesetnik Ant. Grahek, Lokve. — Jernej Škrabec, Bloke. — San. poddesetnik Dragan Godnik, Komen. — Desetnik A. Zupan, Ljubljana.

Z ruskega bojišča pošiljajo pozdrave vsem bojišču pošiljajo najlepše pozdrave vsem znanec in znankam slovenski dragonci: Četovodja Fran Ceuč, deset. Jožef Pangaršič, deset. Fran Zavodnik, dest. Ivan Prešern, Leopold Binel. — Topničarji 10cm havbič pošiljajo z mrljega severa pristne pozdrave vsem dragim doma, prijateljem in znanec: Des. Aloj. Žagar; Vincenc Škrbina, Ljubljana; Anton Avbelj, Svin pri Moravčah; Fran Presker, Pavlovac, Stajersko; Ignacij Brežnik, Köhl-Modrče; Filip Žagar, Luče; Rudolf Stefan, Vrhlog. — Srčne pozdrave vsem Slovincem in Slovenkam pošiljajo z goriške fronte: Josip Judež, Krško; Fran Grm, Dobropolje; Slapšak Anton, Škocjan; Martin Petrič, Velika dolina; Ivan Pirc, Kalce pri Kostanjevici; Ant. Eržen, Zeleznički; Ivan Benedičič, Zeleznički; Kosorog Leopold, Sodražica; Ivan Stare, Sred. Bitnje; Lovro Legender, Crngrob; Jakob Smukavec, Boh. Bistrica; Rudolf Rakovec, Kranj; Maks Kotnik, Ljubljana; Josip Kniflic, Sora; Gabar Anton, Papirnica; Gaber Leopold, Škofja Loka; Anton Grm, Dobropolje; Stanko Južina, Ljubljana; Pavel Babič, Dobropolje; Kern Leo, Sr. vas, vsi pri III. oddelku strojnih pušk. — Iskrene pozdrave z bojišča pošiljajo vsem Slovincem in Slovenkam: Mih. Ferjantič, desetnik Fr. Kočevar, Lovrenc Kočevar, Lož; Janez Antončič, Markovec, Porok z Vrh jezera

pri Rakeku; Sigmund, Vrhnika; Repež, Martinkaj; Zgonc, Radlek; Ivan Rudolf, Sv. Vid pri Begunjah.

Desetnik Ivo Kos pošilja 6. stotniji Lir. 27 mnogo srčnih pozdravov in želi vsem obilo sreče. Posebno pa se zahvaljuje stotniškemu poveljniku gospodu stotniku Nejedli za izkazano dobroto.

Z visokih tirolskih hribov pošiljajo iskrene pozdrave: Silvester Golmajer z Brezji; Janez Homan, Škofja Loka; Ivan Orel, Mozirje; Ant. Zupanc, Krka. — Angel Forčič. — Iz tovarne za zrakoplove v Pilsamundu pošiljajo svojim domačim iskrene pozdrave: Janez Zupan, Čemšenik; Josip Trusnovac, Čepovan; Anton Kavčič, Lipa; Jožef Skok, Vojško; Matevž Potočnik, Krajna vas; Jožef Oswald, Rateče; Jož. Zidarič, Deskle. — Iz snežnih Karpotov iskren pozdrav vsem goriškim beguncem! Poddesetnik Alojzij Sestan. — Iz južnih Tirol pošilja iskrene pozdrave goriškim beguncem Janez Zorzut, trenski vojak. — Iskrene pozdrave primorskim rojakom pošiljajo: Janez Mašera, Livek; Aloj. Mozetič, Renče; Ivan Krt, Sv. Daniel; Peter Lapanja, cerkljanski okraj; Stefan Skrt, Trnovo; Jožef Kos, Ivan Urbančič, Zmlnj. — Pozdrave pošiljajo: Telef. patr. deset. Matko Pečkaj, Karel Magister, Leop. Starin. — Ivan Marberger. — Fr. Kavčič. — Desetnik Ivan Kosec, Trbovlje. — Srčne pozdrave kanalskoplavskim beguncem pošilja častniški sluga Iv. Gabrijelčič.

Z visokih snežnikov pošiljajo iskrene pozdrave starišem, soprogam, znanec in prijateljem ter vsem slovenskim dekletom: Četovodja Matej Thaler; četov. Fr. Mihelič, Kot pri Ribnici; orož. mojster Fr. Leskovec; desetnik Jožef Petrič, Sv. Gregor; poddesetniki: Anton Rekelj, Ivan Henigsmann, Ant. Podobnik, Blaž Močnik; pešci: Ivan Pirc, Fr. Simončič, Fran Kostrevec, Ivan Vidmar, Ivan Pavlin, Leopold Felicjan, Fr. Pirc, Bol. Resman, Fr. Capuder, Henr. Bahr, Lud. Amich; telefonisti: Iv. Cvar, Josip Bartolmej, Al. Schlauer, Ant. Galičič, Fr. Stremenc. — Iz daljne Galicije pošiljajo najsrčnejše pozdrave vsem Slovincem in Slovenkam: poddes. Fran Pesjak, nadstrelnik Fr. Oblak. — Pozdrave pošiljajo vsem slovenskim družinam in dekletom: Jul. Mesesnel, Goče; Fr. Čuk, Landol pri Post.; Fr. Zabukovec, Grahovo; Jos. Kerbavac, Lupoglav; Viktor Delfabro, Vrtojba; Ivan Meze, Postojna; Fr. Pahor, Vojsčica; Ivan Žizman, Zagor; Iv. Lunka, Zirovnica; Leop. Meden, Grahovo; Lovr. Urbas, Ivanjeselo; Jos. Čuk, Landol; Ant. Doles, Landol; Vinc. Jamšek, Jos. Mahorčič, Fr. Ferjančič, Ant. Fabičič, Goče; Aloj. Kobal, Vipava; Jos. Lumbar, Hrašče; Andr. Vodopivec, Kamnje; Bernard Zuljan, Ricmanje; Jos. Stule, Modrej; Matej Grbec, Zirovnica; Anton Petar, Boršt; Aloj. Knez, Vitanje; Vin. Okretič, Kostanjevica; Jos. Dumovič, St. Peter; Fr. Okretič, Kostanjevica; Ant. Spac, Kostanjevica; Karel Novak, Kostanjevica. — Fran Kurnaver, Kleče; Ant. Persin, Rakitna; Leopold Mastnak, Novacerkev; Martin Bulič, Glavani pri Barban; Ant. Kružilo, Cerovlje; predmojster Aloj. Butkovič, Sovodnje. — Nadlovec M. Friskovic; četov. A. Živec; A. Zavodnik, F. Rustja, K. Marinič, Jož. Grabnar, A. Čezar. — Prostoletni strelci jeišanske občine: Jurij Štemberger; desetnik Aloj. Knez; Fr. Kraljič, Jos. Jurčič; Ivan Gaberšnik; Ant. Surina; Pet. Maljevac; J. Kalčič; J. Valenčič; J. Kaljuža. — Četovodja Fran Jezdič. — Aloj. Rupnik, Planina; Fr. Katerin, Planina; Leop. Matičič, Ivanjeselo; Ivan Dolinar, Jesenice; Jos. Kic, Dobrnič; Ivan Konič, Kočevje.

Prisrčne pozdrave pošiljamo iz severnega bojišča vsem čitateljem »Slovenca«, posebno našim ljubim nevestam slovenski fantje: Fr. Uлага, ognjčar, doma iz St. Lenarta pri Laškem trgu; Franc Schuster, desetnik, doma Dol pri Ljubljani; predmojstra Jožef Zimic iz Deske pri Gorici in Simon Ogrizek iz Maribora. Na veselo svidenje!

Dr. Josip Gruden: Cerkvene razmere med Slovenci v XV. stoletju in ustanovitve ljubljanske škoije. V zelo zanimivi, po virih sestavljeni, slovenskemu razumnosti namenjeni knjigi, ki je izšla leta 1908 (148 strani) nam opisuje pisatelj viharno dobo našega cerkvenega življenja v XV. stoletju in ustanovitve ljubljanske škoije. Knjigi so pridejana poglavja o duhovščini, redovništvu in našem kulturnem življenju tega stoletja; tako nam poda pisatelj celotno podoba naših cerkvenih razmer pred reformacijo. Drugi del obsega razne listine in regeste, med njimi tudi odloke ljubljanske reformne sinode, ki je zborovala najbrž leta 1448. Knjigo, ki je tiskana na zelo finem trpežnem papirju, krasi več slik. Zelo priporočljiva knjiga se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani nevezana s poštnino vred za 5 K 60 vin.

Prodajalna »Katol. tisk. društva« prej H. Ničman v Ljubljani, priporoča naslednje šmarnice, ki so ob enem popoln molitvenik: A. Žgur: Matidobrega svetice, stanejo 2 K 50 vin.; J. Dolenc: »Cvetlice« posvečene naši ljubi Gospej presvete Jezusovega Srca, Stanejo 2 K 50 vin. — J. M. Seigerschmied: Marija naša najboljša mati, prav priročna oblika, stanejo 2 K. Po pošti velja vsaka teh knjig 30 vin. več.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1'80, za dame K 1'50, za otroke K 1'20. Zaradi drage poštnine priporoča se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Prosto dihamo, ako očistimo in ogladimo zaslezeno žrelo in vrat z grgranjem s Fellerjevim razkrajajočim rastlinskim esencijem fluidom z zn. »Elsa-fluid«. »Elsa-fluid« je posebno izbran za izpiranje ust, vratu in žrela, ker čisti in razkazuje, oživila kroženje krvi v nežni sluzni kožici in jo napravi odpornejšo proti prehlajenju. 12 steklenic tega »slovitga« domačega sredstva pošlje franko za št. 32 vin. lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 134 (Hrvaško). Istotam se naročajo tudi Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z znamko Elsa-kroglice. 6 skatel 5 K 57 vin. franko. [ve]

Spominjajte se goriških beguncev!

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrene sočutja povodom nenadomestljive izgube našega srčnodobrega soproga oziroma očeta in strica, gospoda

Matej Pogorelec-a

revidenta drž. naklade

darovateljem krasnega cvetja ter vsem mnogobrojnim udeležnikom pri pogrebu izrekajo svojo globokočutečo, srčno zahvalo

žalujući ostali.

Papirna trgovina išče

prodajalko,

dobro starejšo moč. Ponudbe pod »PRODAJALKA« št. 971 na upravo »Slovenca«.

Mirno deklet

izurjeno v krpanju, vezanju in drugih ročnih delih, želi priti k dobri družini za samo hrano in stanovanje. Služba se lahko nastopi s 1. majem. Ponudbe naj se izvolijo poslati na upravo našega lista pod šifro

Belo vezanje — 970.

Deklica

stara 14 let, s V. razredom ljudske šole, vešča slovenskega jezika in nekoliko nemškega, želi vstopiti kot učenka v trgovino ali kaj primerne. Ponudbe na upravn. »Slovenca« pod št. 934.

Proda se radi boleznj malo rabljen, črn

pianino.

Istotam se proda nov pisalni stroj

Sm'th & Bros. — Ogleda se lahko: Dolenjska cesta št. 10, prtiličje. 977

Deklica

stara 15 let, želi vstopiti v kako večjo trgovino v mestu.

Bila je eno in pol leta v trgovini mešanega blaga. Mesto je morala zapustiti zaradi vojnih razmer. Ponudbe naj se pošljejo na upravnštvo Slovenca pod št. 955.

Jožef Jug

pleskarski in likarski mojster

Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Sprejme se k dveletni deklici pridno in

pošteno

deklet

katero govori dobro slovensko in nemško. Rje, pove upravnštvo »Slovenca« pod št. 933. (Znamka!)

ZA MAJNIK.

Ign. Hladnik, Novomesto.

Zdrava Marija. Marijine pesmi za orgle, op. 69. 2 K.

Petero majniških pesmi ob vojnem mešan zbor in orgle, op. 65. 1 K.

Tantum ergo, mešan zbor, op. 66. 1 K.

Missa „Salve Regina“, mešan zbor 40 v, posamezni glas 30 v.

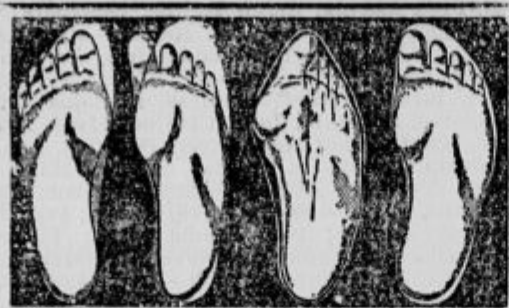
Instrumentalni glasovi v prepisu 5 K.

Tisk »Katoliške Tiskarne«

Zdrava in poštena

dekla

ki ima veselje do poljskega dela in živine, se takoj sprojme. Goriška begunka ima prednost. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: Nazaj v vipavski raj 974.

Prosim, oglejte si predležne oblike nog, in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. večaka.

Poskusite pri: 2472

Fran Szantner

specialist za ortopedična in anatomska obuvila

Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

Prazne vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma

J. Kušlan, Kranj.

Glasovirje, pianine harmonije in orhestrijone

S. Kmetetz
Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26.

124

Les!

Hlode od 16 cm naprej, trame dolge od 4 metre naprej in deske vseh vrst in debelin 729

kupujem

po najvišjih cenah. Ponudbe na naslov

A. KRULEC, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13, vrata št. 6.

Henrik Weisz Nagysallo (Kom Bars)

Ustan. 1910.

dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni moglo postreči. Par damskih čevljev K 35.—, K 40.—, K 45.—, in K 50. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.—, K 60.—, in K 70.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, najnižje cene. 1 škaflija kreme za čevlje K 1.—

Hiša

z dvoriščem in vrtom v Kranju, moderno zidana, z 20 sobami s pritliklinami, lepe kleti, na najboljšem prostoru za nakupovanje poljskih pridelkov, tudi za vinsko trgovino ali za gostilno izvrstno sposobna, se proda za 50.000 K. — Ponudbe do 1. maja 1917 na upravo »Slovenca« pod št. 932.

Poziv Dornberžanom!

Županstvo občine Dornberg ponovno prosi vse tiste posestnike občine Dornberg, kateri še niso poslali tukajšnjemu županstvu svojih naslovov sedanjih stanovanj, naj to store kakor hitro mogoče, ker se naslovi nujno rabijo radi razpošiljanja denarja od stanovanj.

Iščem za svojo manufakturno trgovino izučeno

prodajalko

veščo slovenskega in nemškega jezika. Nastop takoj. Plača in drugo po dogovoru. Ponudbe s spricevali na trdiko Rafael Thaler, Škofjaloka.

Naprodaj so:

5 let star 16 let stara in nekaj mlade žilvine simen-

dolske pasme. Več se poizve v graščini Fužine pri Ljubljani.

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisane ponudbe z navedbo cen.

136

Zahvala.

Vsem, ki so počasi spomin na mojega predragega pokojnega soproga z udeležitvijo pri pogrebu in sv. maši-zadušnici ter z vencel, oziroma z dobrodelnimi darovi mesto vencev, izrekamo v svojem ter v imenu svoje obitelji najsrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, 18. aprila 1917.

Paulina pl. Gariboldi.

Čebulček

detelina, travna, urina in hvalježna cvetlična semena na debelo in drobno priporoča

Szver & Urbanič,
Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Srbečico, hraste, izpuščaje, kožne bolezni, stare rane

odpravi hitro in sigurno

jantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče jantarsko milo 4 K. Izdeluje

Gerö Sándor, lekarnar, Nagy Körös št. 31.

Glavna zaloga za Dunaj: St. Markus-Apotheke III. Hauptstraße 130.

Kranjska industrijska družba Jesenice-Fužine rabi za svoje tovarne na Savi, Javorniku in Dobravi

predelavce in delavce

in sicer razne delavce pri pečeh, valjavce, strojne delavce, ključavničarje, kurjače, elektrike, težake kakor tudi predelavce za obrat in električno obratovanje. — Prosilci naj se javijo čimprej pisмено z navedbo zahteve plače, starosti, samskega stanu ali so oženjeni, jezikovne sposobnosti ter vojaških razmer. — Invalidi naj naznanijo, kako so bili ranjeni in v koliko so sposobni za delo.

V korist goriškim beguncem.

„Ob Soči“

Vtisi in občutja iz mojega dnevnika.
Spisal Alojzij Res.

Dr. Aleš Ušeničnik piše v „Času“: I dor bere te črtice, se mu počasi, počasi vzbudi v duši sorodno občutje in če ne čuti, vsaj sluti tisto veliko bol, ki razriva srca naših bratov in sester — beguncev.

Založila knjigarna I. ŠTOKA, Trst, 1917. Cena 60 vln.

Dobi se v vseh slovenskih knjigarnah.

Prodaja.

Radi visoke starosti našega sedanjega trgovskega in tehniškega upravitelja paromlina in tvornice testenin, ki je stopil že v 70. leto ter je obenem solastnik podjetja, prisiljeni smo

prodati naš paromlin in tvornico testenin v Senju.

Motor je stroj Compound na paro 50 H. P. s kondenzom na površini ter je proizvod trdke „Alpine Montangesellschaft v Andritz-u“ pri Gradcu s kotlom „Belleville“ iz St. Denis na Francoskem s cevmi za vodo tako, da v kotlu ni mrzla, marveč topla voda od 30° do 40° C, vsled česar se porabi zelo malo premoga.

Paromlin sestoji iz šest parov kamnov, vrhutega ima vse stroje za proizvodnjo rumenega žitnega zdroba, avtomatski aparat za stopanje ječmena ter vse stroje za čiščenje raznih vrst žita. S paromlinom je spojena povse modernopremljena tvornica testenin, za katero je dobavila stroje slovita trdka Barone & Co. v Milanu.

Zgradba paromlina in tvornice testenin je zelo solidna in trinadstropna ter leži ob morskem obali, s čemur je zelo olajšan dovoz in izvoz. Za žitne zaloge se nahaja v prizemlju dvigalo, ki je prenaša v poljubno nadstropje; za razsvetlavo je po vseh prostorih vpeljana acetylenška plinova luč.

Ker obstoji to podjetje že nad 30 let, je povs-m naravno, da ima zelo obširno kiljentelo, tem bolj, ker podobnega podjetja ni v celem hrvatskem primorju od Reke do dalmatinske meje. Paromlin je oskrbljen z veliko množino premoga in zadostno količino karbida za acetylenško razsvetlavo, vsled česar je mogoče vsak čas pričeti z rednim obratom.

Reflektantje se prosijo, naj se obračajo naravnost na trdiko »Prvi hrvatski primorski paromlin in tvornica testenin« Art. Baccich & Poschich v Senju, Hrvatsko Primorje.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec